

**T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI**

**ÖZENGİN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA
ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIĞI
PROBLEMLERİN İNCELENMESİ**

Yüksek Lisans Tezi

Efekan ŞİRİN

Danışman

Prof. Dr. Yakup Alper VARİŞ

SAMSUN
2023

TEZ KABUL VE ONAYI

Efekan ŞİRİN tarafından, Prof. Dr. Yakup Alper VARİŞ danışmanlığında hazırlanan “ÖZENGİN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIĞI PROBLEMLERİN İNCELENMESİ” başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından 25.8.2023 tarihinde yapılan sınav sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Unvanı Adı Soyadı Üniversitesi Ana Bilim/Ana Sanat Dalı	Sonuç
Başkan	Prof. Dr. Yakup Alper VARİŞ Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Erdem ÇAĞLAR Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret
Üye	Dr. Öğr. Üyesi Yunus Utkan ÖZDEMİR Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı	☒ Kabul ☐ Ret

Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen ve yukarıda adları yazılı jüri üyeleri tarafından uygun görülmüştür.

Prof. Dr. Ahmet TABAK
Enstitü Müdürü

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI

Hazırladığım Yüksek Lisans tezinin bütün aşamalarında bilimsel etiğe ve akademik kurallara riayet ettiğimi, çalışmada doğrudan veya dolaylı olarak kullandığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin Kaynaklar'da gösterilenlerden oluştuğunu, her unsurun enstitü yazım kılavuzuna uygun yazıldığını ve TÜBİTAK Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu Yönetmeliği'nin 3. bölüm 9. maddesinde belirtilen durumlara aykırı davranılmadığını taahhüt ve beyan ederim.

Etik Kurul Gerekli mi?

Evet ☒ (Gerekli ise ekler kısmına ekleyiniz)

Hayır ☐

28/01/2022
Efekan ŞİRİN

TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI

Tez Başlığı: ÖZENGİN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIĞI PROBLEMLERİN İNCELENMESİ

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışması için şahsım tarafından 13.06.2023 tarihinde intihal tespit programından alınmış olan özgünlük raporu sonucunda;

Benzerlik oranı : % 13

Tek kaynak oranı : % 2 çıkmıştır.

13/06/2023
Prof. Dr. Yakup Alper VARİŞ

ÖZET

ÖZENGEN MÜZİK EĞİTİMİ VEREN KURUMLARDA ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIĞI PROBLEMLERİN İNCELENMESİ

Efekan ŞİRİN

Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans, Haziran/2023

Danışman: Prof. Dr. Yakup Alper VARİŞ

Bu araştırmada, özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştıkları problemlerin öğrenci ve veli gözüyle tespit edilmesi, bu bağlamda yaşanan problemlerin çözümüne yönelik öneriler getirilmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma paradigmasına uygun bir biçimde tasarlanan araştırmada görüşme yöntemi kullanılmış olup araştırmanın çalışma grubunu Tokat ilinin Turhal ilçesinde faaliyet gösteren bir özengen müzik eğitimi kurumu oluşturmuştur. Adı geçen kurumda müzik eğitimi alan 10 öğrenci ve 10 veli ile yüz yüze görüşme yapılmıştır. Öğrenci ve velilerin görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Veriler betimsel analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Özengen müzik eğitimi alan öğrencilerin öğretmen ve öğrenim-öğretim programı merkezli, araç gereç ve fiziki donanım merkezli problemler yaşadıkları sonucuna varılmıştır.

Araştırmada ulaşılan sonuçlar doğrultusunda özengen müzik eğitimi kurumlarında çalgı eğitimi veren eğitimcilerin kendilerini geliştirmeleri, eğitim ve öğretimin planlı ve programlı olarak sürdürülmesi, öğrenci seviyelerine uygun bir öğretim programının uygulanmasının yanı sıra ilgililerce eğitim-öğretim faaliyetlerine hazır uygun bir fiziki ortamın sağlanması çabalarına özen gösterilmesi gerektiği gibi önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Müzik eğitimi, Özengen müzik eğitimi, Özengen müzik eğitimi alan öğrenciler, Müzik öğretmeni, Veli

ABSTRACT

INVESTIGATION OF THE PROBLEMS FACED BY STUDENTS AT AMATEUR MUSIC EDUCATION INSTITUTIONS

Efekan ŞİRİN

Ondokuz Mayıs University

Institute of Graduate Studies

Department of Fine Arts Education

Master, June/2023

Supervisor: Prof. Dr. Yakup Alper VARİŞ

The aim of this study is to identify the problems faced by students and parents in amateur music education institutions and to provide recommendations for solving these problems. A qualitative research design was used and interviews were conducted with 10 students and 10 parents who were receiving music education at a amateur music education institution in the Turhal district of Tokat province. The views of students and parents were collected using a semi-structured interview form. The data were analyzed using descriptive analysis technique. As a result of the study, it was found that students receiving amateur music education experience problems related to teachers and the curriculum, as well as equipment and physical infrastructure.

Based on the results of the study, it is recommended that educators providing instrument education in amateur music education institutions should improve themselves, education and teaching should be carried out in a planned and programmed manner, an appropriate curriculum should be implemented for students of different levels, and efforts should be made to provide a suitable physical environment for education and teaching activities.

Keywords: Music education, Amateur music education, Student who receive amateur music education, Music teacher, Parent

ÖN SÖZ VE TEŞEKKÜR

Saygıdeğer arkadaşım Ömer ERZURUM, Ahmet ARSLANTAŞ, değerli eşim Gülşah ŞİRİN, danışman hocam Prof. Dr. Yakup Alper VARİŞ, Dr. Öğr. Üyesi Erdem ÇAĞLAR, Dr. Öğr. Üyesi Yunus Utkan ÖZDEMİR ve sevgili annem Keziban ŞİRİN, bu tezimi tamamlamama sağladığınız değerli katkılar ve destekler için derin bir minnettarlık duyuyorum. Sizlerin yardımı ve rehberliği olmadan bu çalışmayı başarmak mümkün olmazdı.

Gülşah ve Ömer, araştırmalarımın yürütülmesi ve verilerin toplanması sürecindeki yardımlarınız için içten teşekkürlerimi sunarım. Sizlerin katkıları, bu tezin temellerinin sağlam bir şekilde atılmasını sağladı.

Değerli danışman hocam Prof. Dr. Yakup Alper VARİŞ, sizin bilgeliliğiniz ve rehberliğiniz, bu tezin akademik standartlara uygun ve kapsamlı bir şekilde tamamlanmasında büyük önem taşıdı. Sizin destekleriniz ve yol göstericiliğiniz sayesinde tezimin niteliğini artırdım.

Annem Keziban ŞİRİN, sizin sevgi dolu desteğiniz ve inancınız benim için paha biçilmez. Sizlerin varlığı, moral ve motivasyon kaynağım oldu.

Hepinize teşekkür etmek istiyorum. Sizin yardımlarınız ve desteğiniz olmadan bu tez gerçekleştirilemezdi. Sizlerin katkıları, bu çalışmanın başarılı bir şekilde tamamlanmasına ve kişisel gelişimime önemli ölçüde katkıda bulundu.

Sonsuz minnettarlığımı sunuyorum.

Efekan ŞİRİN

İÇİNDEKİLER

TEZ KABUL VE ONAYI	I
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK BEYANI	II
TEZ ÇALIŞMASI ÖZGÜNLÜK RAPORU BEYANI	II
ÖZET	III
ABSTRACT	IV
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR	V
İÇİNDEKİLER	VI
SİMGELER VE KISALTMALAR	VII
TABLolar DİZİNİ	VIII
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi	5
1.2. Problem Durumu	6
1.3. Alt Problemler	6
1.4. Varsayımlar	6
1.5. Sınırlılıklar	6
1.6. Tanımlar	7
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	8
2.1. Eğitim	8
2.2. Müzik Eğitimi	10
2.3. Genel Müzik Eğitimi	14
2.4. Mesleki Müzik Eğitimi	16
2.5. Özengen Müzik Eğitimi	18
2.6. Özengen Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimi	21
2.7. Özengen Müzik Eğitiminde Öğrencinin Yaşının Önemi	26
2.8. Özengen Müzik Eğitiminde Ailesinin Önemi	28
2.9. İlgili Yayın ve Araştırmalar	30
3. YÖNTEM	39
3.1. Çalışma Grubu	39
3.2. Veri Toplama Aracı	40
3.3. Verilerin Toplanması ve Analizi	41
4. BULGULAR VE YORUMLAR	43
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	43
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	48
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	51
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar	54
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	57
5.1. Araştırmanın Birinci Alt Probleminin Çözümüne İlişkin Elde Edilen Bulgulardan Ulaşılan Sonuç ve Öneriler	57
5.2. Araştırmanın İkinci Alt Probleminin Çözümüne İlişkin Elde Edilen Bulgulardan Ulaşılan Sonuç ve Öneriler	58
5.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Probleminin Çözümüne İlişkin Elde Edilen Bulgulardan Ulaşılan Sonuç ve Öneriler	59
5.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Probleminin Çözümüne İlişkin Elde Edilen Bulgulardan Ulaşılan Sonuç ve Öneriler	60
KAYNAKÇA	66
EKLER	71
ETİK KURUL KARARI	72
ÖZGEÇMİŞ	73

SİMGELER VE KISALTMALAR

Akt	: Aktaran
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
Ö	: Öğrenci
V	: Veli

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 3.1. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin, özengen müzik eğitimine başlama yaşlarına ilişkin görüşleri.....	39
Tablo 3.2. Öğrencilerin özengen müzik eğitimi aldıkları zaman dilimi.....	40
Tablo 4.1. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin öğretmen kaynaklı problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşler	43
Tablo 4.2. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin velilerinin öğretmen kaynaklı problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşler.....	44
Tablo 4.3. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ve velilerinin öğrenim-öğretim program kaynaklı problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşler.....	48
Tablo 4.4. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim görececek olan öğrencilerin başlangıç aşamasında enstrüman seçimi konusundaki görüşleri	51
Tablo 4.5. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ve velilerinin araç-gereç merkezli problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşler.....	52
Tablo 4.6. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ve velilerinin fiziki donanım merkezli problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşler	54
Tablo 4.7. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin evlerinde piyano olup olmadığına ait görüşleri.....	55

1. GİRİŞ

Sanat tüm insanlık tarihi boyunca, insanların ihtiyaç duyduğu ve bu ihtiyacı dilediği gibi kullanmak istediği bir sanat dalı olmuştur. Sanat, geçmişten günümüze insanlığın hislerini, duygularını ve fikirlerini kolay bir şekilde dile getirebildiği bir iletişim aracı ve dil olma özelliğini taşımaktadır. İnsanoğlunun kendini geliştirme ve yeniyen olan açlığının artmasıyla beraber yeni keşifler ve sanatın ortaya çıktığını düşünebiliriz. İnsanlığın kendini fark ettirme arzusu ve yaptığı sanatın keşfedilme ihtimaliyle sanatın geliştiğini varsayabiliriz. Sanatın geçmişi, insanlık tarihi kadar eski ve zengin bir geçmişe sahiptir. İlk insanlar mağara duvarlarına çizimler yaparak sanatla uğraşmaya başlamışlardır. Eski Mısır, Grek ve Roma uygarlıkları heykel, resim ve mimari dahil olmak üzere önemli sanat eserleri yaratmıştır. Kiliselerin ve din adamlarının resimleri, Orta Çağ'da en önemli sanat biçimlerinden biri olarak öne çıktı. Sanat tarihinin en parlak dönemlerinden biri Rönesans'tır. Bu dönemde Rafael, Michelangelo ve Leonardo da Vinci gibi ünlü sanatçılar eserlerini yarattılar. Dadaizm, gerçeküstücülük, pop art ve izlenimcilik gibi çeşitli sanatsal hareketler sanatın çeşitliliğine katkıda bulunmuştur. Günümüzde sanat, hayatımızın ayrılmaz bir parçası ve insanların kendilerini ifade etme ve fikirlerini iletme aracıdır. Sanat insanların yaşamışlıklarını, alışkanlıklarını, gelenek ve göreneklerini, üzüntülerini veya mutluluklarını etkin bir biçimde geniş kitlelere ulaştırabilmektedir. “Sanat oluşumu, kültürel unsurlarla ve toplumun yaşamışlık ve yapısıyla şekil alabilir. Resimler ve nesneler arasında bir bağlantı kurmak, başka bir dünyaya ait bir deneyim yaratma eylemidir. Hedefleri, duyguları, durumları ve olayları bilgi ve hayal gücünü kullanarak ifade etmeyi amaçlayan güçlü bir yaratıcı bileşene sahip bir insan etkinliği olarak da tanımlanabilir” (Taşçı, 2018: 1). “Sanat, bilişsel, duygusal ve psikomotor yolların gelişimini güçlendirirken, toplumların güçlenmesinde de önemli bir rol oynar. Bir kişinin küçük yaşlarda zengin sanatsal deneyimler edinmesi, hayatının geri kalan kısmında deneyimlerinin kalitesinin artıracığı görülmektedir. Halihazırda yapılan araştırmalar hem öğrenme sürecini hem de müziğin algımızı ve beynimizi nasıl etkilediğini daha iyi anlamamıza yardımcı olabilmektedir” (Burton, Taggart, 2011: 3). “En geniş anlamıyla müzik, insan duygularını ve düşüncelerini ileten koordineli seslerin bir koleksiyonu olarak tanımlanabilir” (Millî Eğitim Bakanlığı, 2013:

Sanat bir ülkenin gelişimi ve çağdaşlaşması için en önemli etkenlerden birisidir. Sanat ve sanatçının gelişiminde ülkenin yurttaşlarına sağladığı sanatsal ihtiyaçlarını

geliştirilebilecek imkanlar son derece önemlidir. Ayrıca ülkelerin ekonomik yapısı ve eğitim seviyesi de ülkenin sanata verilen değerinin yükselmesiyle doğrudan ilişkisi olduğu düşünülmektedir. Bu konuda Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk şöyle söylemektedir: “Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir”. Bu sözde, Mustafa Kemal Atatürk, bir ülkenin kültüründe sanatın değerini vurgulamaktadır. Bir ulusun kimliği, sanatsal mirasıyla şekillenir ve o ülkenin sosyal ve kültürel çeşitliliğine katkıda bulunur. Sanatsız bir kültür, duygu ve düşüncelerini ifade etme araçlarından yoksun olduğu için kültürel yozlaşma yaşayabilir. Bu, medeniyetin diğer toplumlarla ilişkilerde zayıf kalmaya devam ettiğini ve kendi kimliğini korumak için mücadele ettiğini göstermektedir. Dolayısıyla sanatın bir ülkenin can damarlarından biri olduğunu söylemek, o ülkenin estetik, kültürel ve sosyal yaşamında önemli bir rol oynadığı söylenebilir.

Sanatın eğitsel bileşeni dikkate alındığında, “kişinin öz yaşamı aracılığıyla kasıtlı olarak bilinen sanatsal davranışları verme veya bireyin yaratıcı davranışlarında kendi yaşamı aracılığıyla kasıtlı olarak belirli değişiklikler yapma sürecidir” (Uçan, 1996).

Günümüze kadar eğitim üzerine çok sayıda tanım yapılmıştır. Bu yapılan tanımlarda ortak olarak kişiye istendik davranışlar kazandırma amacı üzerinde durulmaktadır. “Çağdaş sanat eğitimi, uzmanlık ve teknikten ziyade, bireyin yaratıcı potansiyelini ve deneyimini ortaya koyarak estetik kaygı ve düşünme bağlamında gelişmesi üzerine kuruludur. İnsanların çağdaş sanat hakkındaki yanlış anlamalarını ortadan kaldırmaya ve onların bilgili, anlayışlı sanat tüketicisi olmalarına yardımcı olmaya çalışır. Bu nedenle herkesin sanatla iç içe olması gerektiği düşünülmektedir” (Artut, 2004: 92). Genel olarak sanat eğitimi, insanların yaratıcılıklarını ve estetik duyarlılıklarını geliştirebilecekleri, kendilerini ifade edebilecekleri ve dünyaya yeni bir bakış açısı kazanabilecekleri bir disiplin olarak önemli olduğu düşünülmektedir.

“Toplumları ve bireyleri güçlendirmek, geliştirmek, yönlendirmek, değiştirmek ve şekillendirmek için eğitim, daha önce de belirtildiği gibi çok güçlü bir tekniktir. Modern eğitimde teknoloji, sanat ve bilimin üç temel alanı etrafında belirli bir felsefi bütünleşme organize edilmiştir. Müzik eğitimi ise güzel sanatlar eğitiminin alt dallarından biri olup, bu üç temel konunun aksine işitsel ve sessel özellikleri olan bir sanat eğitimidir” (Uçan, 2005: 14). Genel olarak, müzik eğitiminin insanların hayatını iyileştiren bir eğitim biçimi olduğunu söyleyebiliriz.

Müzik öğretimi bireyin sistemli ve belirli hedefler doğrultusunda hobi veya profesyonel olarak müziksel bir davranış kazanmak ve geliştirmek için zaman ayırdığı bir eğitim sürecidir. “Müzik eğitimi temelde bir müzikal davranışın kazanılması, geliştirilmesi ve değiştirilmesi sürecidir. Bu tekniğin temel taşı kişinin kişisel müzik geçmişidir. Bu temel üzerinde belirli amaçlar doğrultusunda metodik bir hedefe ve çalışmaya gidilir. Müzik eğitimi ile insanların çevreleri ve akranları ile daha güvenilir ve verimli bir şekilde iletişim kurmaları beklenmektedir” (Uçan, 2018: 11). Müzik öğretimi çocuklara müziğin temelinin öğretmen yanı sıra, öğrencilerin özdenetim, yaratıcılık, ekip çalışması, güven ve kendini ifade etme gibi sosyal ve duygusal yetenekler geliştirmelerine yardımcı olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca müzik eğitimi beynin gelişimi için iyidir ve aritmetik, dil ve bilişsel yetenekler gibi diğer konularla bağlantılıdır. Müzik eğitimi alan öğrenciler, müzik performansları gerçekleştirme ve enstrüman çalmayı öğrenme şansına sahip olurlar. Ayrıca müzik eğitimi alan öğrencilerin, hayal güçleri güçlü, yaratıcı bireyler olmalarına katkı sağladığı düşünülmektedir. Sonuç olarak, müzik eğitimi öğrencilerin yaşamlarında çok önemli bir rol oynadığı gibi eğitimin de önemli bir bileşeni olduğunu söyleyebiliriz.

Müzik öğretimi bireyin sistemli ve belirli hedefler doğrultusunda hobi veya profesyonel olarak müziksel bir davranış kazanmak ve geliştirmek için zaman ayırdığı bir eğitim sürecidir. “Müzik eğitimi temelde bir müzikal davranışın kazanılması, geliştirilmesi ve değiştirilmesi sürecidir. Bu tekniğin temel taşı kişinin kişisel müzik geçmişidir. Bu temel üzerinde belirli amaçlar doğrultusunda metodik bir hedefe ve çalışmaya gidilir. Müzik eğitimi ile insanların çevreleri ve akranları ile daha güvenilir ve verimli bir şekilde iletişim kurmaları beklenmektedir” (Uçan, 2018: 11). Müzik öğretimi çocuklara müziğin temelinin öğretmen yanı sıra, öğrencilerin özdenetim, yaratıcılık, ekip çalışması, güven ve kendini ifade etme gibi sosyal ve duygusal yetenekler geliştirmelerine yardımcı olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca müzik eğitimi beynin gelişimi için iyidir ve aritmetik, dil ve bilişsel yetenekler gibi diğer konularla bağlantılıdır. Müzik eğitimi alan öğrenciler, müzik performansları gerçekleştirme ve enstrüman çalmayı öğrenme şansına sahip olurlar. Ayrıca müzik eğitimi alan öğrencilerin, hayal güçleri güçlü, yaratıcı bireyler olmalarına katkı sağladığı düşünülmektedir. Sonuç olarak, müzik eğitimi öğrencilerin yaşamlarında çok önemli bir rol oynadığı gibi eğitimin de önemli bir bileşeni olduğunu söyleyebiliriz.

“Özengen müzik eğitimi: Kişilerin estetik algılarını geliştirir, kendi başarılarını

genişletir, kişilerde olumlu davranış değişikliklerine neden olur, kişilerde 6zg6ven ve saygıyı artırır” (Buzduğu, 2010: 32). M6zik eğitimi aynı zamanda 6ęrencilerin duygusal ve sosyal gelişimine de katkı sağlar. M6zikle uğraşmak, 6ęrencilerin 6zg6venlerinin artmasına, stresle başa ıkılmalarına ve duygularını ifade etmelerine olanak tanır. 6zen gen m6zik eğitimi ise 6ęrencilerin m6zikal potansiyellerini en 6st d6zeye çıkarmak için 6zelleştirilmiş bir m6zik eğitimi y6ntemidir. Bu y6ntem, 6ęrencilerin bireysel ihtiyaçlarına g6re d6zenlenir ve 6ęrencilerin 6ęrenme s6relerini kolaylaştırır. 6zetle, m6zik eğitimi ve 6zellikle 6zen gen m6zik eğitimi, 6ęrencilerin gelişimine 6nemli katkı sağlayan bir eğitim alanıdır.

6zen gen m6zik eğitimi veren kurumlarda eğitim g6ren 6ęrencilerin yaş çeşitliliği değişim g6stermektedir. K66k yaşlardan itibaren 6zen gen m6zik eğitimi veren kurumlardan eğitim alan 6ęrencilerin algılarını daha çok sevdikleri, sosyalleştikleri ve daha rahat iletişim kurabildikleri g6zlemlenmiştir. Enstr6man 6ęretimine erken yaş d6nemlerinde başlamanın 6nemli faydaları bulunmaktadır. Esnek kas grupları, kas beyin koordinasyonlarının gelişim s6recinde olmasını bu tanıma 6rnek g6sterebiliriz.

“M6ziği seyrederek ve dinleyerek t6keten veya kullanan genel halk yerine 6zen gen m6ziği hiçbir maddi ve manevi menfaat beklemeden zevk ve doyum için yaparak yaşayan m6zik tutkunları ve amat6r m6zisyenler yetiştirmeyi ve bunu bir yaşam tarzı haline getirmeyi amaçlar. M6zik 6ęreniminin inanılmaz derecede kalıcı olduğu bu t6r etkinliklerde tutkulu kişinin ilgi, istek, eğilim ve yetenekleri doğrultusunda gelişerek etkin bir şekilde meşgul olması ve tatmin sağlaması çok 6nemlidir” (Uçan, 1997: 31-32).

Son yıllarda amat6r(6zen gen) m6zik eğitimi vermekte olan kurumların değerinin arttığı ve s6z konusu bu kurumların 6lkemizin m6zik eğitimine 6nemli bir katkı sağladığı d6ř6n6lmektedir. 6zen gen m6zik eğitimi veren kurumlara y6nelik ihtiyaç ve talebin artmasıyla beraber 6zen gen m6zik eğitim kurumlarının kalitesinde, niteliğinde, hedeflerin belirlenmesinde oluşabilecek problemlerin, 6ęrencilerin eğitiminde olumsuz etkiler oluşturabileceği d6ř6n6lmektedir. Bu artışla beraber açılan 6zen gen m6zik eğitimi merkezlerinin hızlı ve plansız şekilde b6y6meleri, parasal ya da maddiyatın birinci plana alınmasıyla çeşitli sorunların çıktığı g6r6lmektedir. Artan kurs ve 6ęrenci taleplerine yetişebilmek amacıyla, kurs merkezlerinin eğitmen seçimlerinde alanlarında uzman ve yeterli bilgi birikimine sahip olmayan eğitmenlerle

alışmalarının eğitim öğretim sürecinde olumsuz etkiler yaratabileceği ön gör÷lmektedir.

Kurs merkezlerinin öğrenci seviyesine uygun eğitim sağlayamamasından, sistematik, planlı bir eğitimin verilememesinden dolayı eğitim kalitesinin düşebileceği ve etkilenebileceği düşün÷lmektedir. Özenen müzik eğitimindeki öğretmenlerin donanımlarının arttırılması, eğitimin sistematik ve planlı bir biçimde yürüt÷lmesi, öğrencinin ilgi ve isteğine, seviyesine uygun bir eğitimin verilmesinin eğitim öğretim sürecine katkı sağlayacağı düşün÷lmektedir. Ayrıca kurumların nicel ve nitel boyutlarda gelişimlerinin sistematik ve planlı şekilde sürdür÷lmesinin, eğitimci seçimlerinde daha özverili olunmasının da kurum ve öğrenciler açısından olumlu etkiler sağlayacağı ön gör÷lmektedir.

Özenen müzik eğitimi veren kurumlardaki öğrencilerin eğitim öğretim faaliyetlerine başlanılmadan önce kurumun ve öğrencilerin hedeflerinin önceden belirlenmesi, kaynakların ve kitapların seviyeye uygun ve donanımlı olarak belirlenmesi önem arz etmektedir. Ayrıca eğitimcilerin toplu ve bireysel müzik eğitim süreçlerini hem bütünsel bir bakış açısıyla hem de ayrı ayrı planlayıp sürdürmelerinin eğitim kalitesi için önemli olduğu düşün÷lmektedir. Özenen müzik eğitimi kurumlarında klasik gitar, keman, piyano ve bağlama çalgılarının diğer çalgılara oranla daha çok tercih edildiği gözlemlenmektedir. Bu seçimler yapılırken öğrencinin isteğine, yaşına ve fiziksel özelliklerine dikkat edilmesi eğitim öğretim sürecinde önemli bir etkidir. Ayrıca günümüzde özenen müzik eğitimi kurumlarında eğitimi verilen klasik ve elektronik gitar, keman, piyano ve bağlamanın yanı sıra farklı çalgılara ve müzik türlerine ilginin arttığı gör÷lmektedir.

Özenen müzik eğitimi kurumlarında eğitim veren eğitimcilerin yanı sıra öğrencilerin ve velilerin de kurum hakkındaki görüşlerinin, düşünce ve önerilerinin dikkate alınması, verilen müzik eğitiminin niteliğinin artırılmasına katkı sağlayıcı bir unsur olarak değerlendirilebilir.

1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmada, özenen müzik eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştıkları problemlerin tespit edilmesi ve buna yönelik çözüm önerilerinin ortaya konulması, özenen müzik eğitimi kurumlarında müzik eğitiminin kalitesinin artırılabilmesine yönelik öneriler getirilmesi amaçlanmıştır.

Bu araştırma, özengen müzik eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştıkları problemlerin öğrenci ve veli gözüyle tespit edilerek problemlerin çözümüne ışık tutmayı ve özengen müzik eğitimi kurumlarında verilen müzik eğitiminin işlevsel hale getirilmesine katkıda bulunmayı amaçlaması bakımından önem arz etmektedir.

1.2. Problem Durumu

Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştıkları problemler nelerdir?

1.3. Alt Problemler

1. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı öğretmen kaynaklı problemler öğrenci ve veli görüşlerine göre nelerdir?
2. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı öğrenim-öğretim programı merkezli problemler öğrenci ve veli görüşlerine göre nelerdir?
3. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı araç gereç merkezli problemler öğrenci ve veli görüşlerine göre nelerdir?
4. Öğrencilerin çalgı eğitimi süreçlerinde karşılaştığı fiziki donanım merkezli problemler öğrenci ve veli görüşlerine göre nelerdir?

1.4. Varsayımlar

Bu araştırmada; araştırmaya katılan öğrenci ve velilerinin görüşme sorularına içten ve samimi yanıt verdiği,

Çalışma gurubunda yer alan eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdüren özengen müzik eğitim kurumunun kapsamlı bir programa ve sistemli bir işleyişe sahip olduğu varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- Tokat/Turhal ilçesinde eğitim-öğretim faaliyetlerine devam eden bir özengen müzik eğitimi kurumunda öğrenim gören araştırmaya gönüllü 10 öğrenci ve 10 velinin görüşleri ile
- Araştırma sürecinde ulaşılabilen kaynaklar ile

- Araştırmacının sağlayabildiği zaman ve maddi olanaklar ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Özengen: Bir işi kazanç gözetmeksizin yalnız ve zevk için yapan kimse, özenci, hevesli, amatör.

Özengen Müzik: “Müziğe özel ilgisi, isteği ve yatkınlığı olup müziği kendisi için bir düşkü (hobi) alanı olarak seçen bireylere yönelik olan eğitim” (Uçan,1997: 7-8).

Müzik Eğitimi: “Müzik eğitimi, temelde, bir müziksel davranış kazandırma, müziksel bir davranış değiştirme ve geliştirme sürecidir” (Uçan, 2018: 11).

Materyal: “Yazılı, sözlü, görüntülü, kaydedilmiş her türlü belge” (TDK Sözlük, <http://www.tdk.gov.tr>).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Eğitim

Eğitim bir toplumun hatta insanlığın gelişmesine, büyümesine ve yaşamını sürdürebilmesi için gerekli en önemli yapı taşlarından birisidir. İnsanoğlu tarih boyunca yeni şeyler öğrenmeye meraklı bir tür olmuştur ve her merak bilgiye biraz daha yaklaşmamıza bu bilgiyi geliştirmeye ve hayatımızı kolaylaştırıp yaşam standartlarımızı arttırmaya çalışmıştır. Her geçen gün eğitim bilimi güncellenip gelişmektedir. Yapılan her çalışmayla beraber gelişip eğitim ağımızın daha da güçlü gelişmesine yarar sağlayacaktır. Eğitim fikri, insan ilk ortaya çıktığından beri var olmuştur ve canlıdır. Bir insanın eğitimi doğumla başlayan ve ölümüne kadar devam eden bir süreçtir. Farklı kaynaklarda eğitim kavramının farklı tanımlarının verildiği görülmektedir. Türkçe Sözlükte; “Eğitim, bir kişiyi veya bir nesneyi üzerinde çalışarak ulaşılmak istenen amaca göre yetiştirme sürecidir. Eğitim kelimesi, büyümek, yetiştirmek, geliştirmek anlamına gelen Latince ’den educate mastarından türemiş bir isimdir” (Binbaşıoğlu, 1994: 27). “Eğitimin geniş bir anlamı vardır ve çok sayıda filozof ve eğitim bilimci farklı yorumlarda bulunmuştur. En genel tanımı ise eğitim genellikle, bir kişinin davranışlarında, deneyimlerinin getirdiği arzu edilen ve uzun süreli bir değişiklik olması olarak tanımlanmıştır” (Sönmez, 2011).

Şişman’ a (2015:3) göre “Eğitim kelimesinin sayısız tanımı olmasına rağmen, eğitim temelde mükemmel, olgun ve olgunlaşmakta olan bir varlığa dönüşme sürecidir. Eğitimin amacı, insanlara hümanist gelişimlerinde ve kendini gerçekleştirmelerinde yardımcı olmaktır. İnsanların mevcut becerilerini belirlemelerine yardımcı olmak ve onları geliştirmeleri için bir yol sunmak, eğitimin nihai hedeflerinden biridir. Eğitim, insanın temel ve medeni bir yaşam sürmesini sağladığı gibi, insani özelliklerini de geliştirmesini sağlar”. Genel olarak eğitim, insanların bilgi, beceri, değerler, tutumlar ve davranışlarını geliştirmek için tasarlanmış bir süreçtir. Eğitim, bireylerin kendilerini geliştirerek potansiyellerini maksimize etmelerine ve topluma katkı sağlamalarına yardımcı olur. Ayrıca, eğitim, toplumun gelişmesi ve ilerlemesi için de önemlidir. Bu sayede eğitim, bireyin insani değerler doğrultusunda bireyin yönlendirmesini, değerini artırmasını ve değer üretmesini sağlayan bir araç işlevi üstlenmektedir. Dewey ve Farabi gibi düşünürlere göre eğitimin temel amacı ekonomik ilerlemeden çok ahlaki gelişmedir. Bir insanı etkilemek eğitim sürecidir. Kişi, kendisini küçülten etkilerden kaçınmayı ve değer

sağlayan şekillerde etkileşimde bulunmayı bu süreç aracılığıyla öğrenir. “Bu anlamda eğitim, kullanıcının insani idealler doğrultusunda bireyi yönlendirmesini, değerini artırmasını ve değer üretmesini sağlayan bir araç işlevi üstlenmektedir. Dewey ve Farabi gibi düşünürlere göre eğitimin temel amacı ekonomik ilerlemeden çok ahlaki gelişmedir. Bireyin etkilenme süreci eğitim ile gerçekleşmektedir. Kişi bu süreçte değerini azaltacak etkilerden kaçınmayı ve değer yaratan şekillerde etkileşimde bulunmayı öğrenir” (Tepeli, 2018).

Eğitim, birçok farklı seviyede ve türde verilebilir. Anaokulu, ilkokul, ortaokul, lise, üniversite gibi okullar, eğitim sisteminin temel yapı taşlarıdır. Bunun yanı sıra, mesleki eğitim, yetişkin eğitimi, dil eğitimi, sanat eğitimi gibi farklı alanlarda da eğitimler verilebilir.

Eğitim süreci, öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarına ve özelliklerine göre tasarlanır. Eğitim programları, müfredatlar, ders kitapları, öğretmenler, sınıf ortamı gibi birçok faktör, öğrencilerin eğitimden en iyi şekilde yararlanmalarını sağlamak için dikkatle planlanır.

“20.yy. Popülaritesinden dolayı, eğitim artık bir bilim olarak kabul edilmekte ve bir disiplin olarak hızla ilerlemeye başlamaktadır. Bu alandaki araştırmalar arttıkça eğitim biliminin alt alanları da oluşmaya başlamıştır. Eğitim biliminin hem pozitif bilimlerle hem de sanatla bağlantılı olduğu ve insanların yaratıcılığı üzerinde önemli bir olumlu etkisi olduğu zaman içinde anlaşılmıştır. Bu durumun ışığında, sanat eğitimi disiplini giderek eğitim bilimleri içinde ortaya çıkmış ve büyümüştür” (Tuzlak, 2004: 9).

“Sanat eğitimi; bireyin toplumun eğitim sistemini olumlu yönde etkilemesi olarak tanımlayabiliriz. Sanat eğitimi, evrensel amacı ve eğitsel değeri nedeniyle gereklidir. İnsanların yaşamlarını amaçlı olarak iyi yönde değiştirme, yönlendirme, dönüştürme, iyileştirme ve harekete geçirme sürecidir” (Uçan, 2002:2-3).

“Sanat eğitimi fikri ülkemizde ve dünyada halen yoğun bir şekilde tartışılmaya devam edilen bir olgudur. Bazı bilim adamları ve entelektüeller, sanat eğitiminin kökeninin Platon olduğuna inanırken, diğerleri bunun ancak 20. yüzyılda başlamış olabileceğini iddia etmektedir. En önemli şey, zaman geçtikçe öneminin artmasıdır. Ancak zamanla sanat eğitimi deneyimlerden, duygulardan ve hislerden uzaklaşarak akılcılığa yönelmiştir. Bu durumun onu manevi eğitimden soyutlamış ve yalnızlığa

terk etmiş olduğu da bir gerçektir” (San, 1977). Sanat eğitimi kavramı, yaratıcılık ve hayal gücünün geliştirilebilmesi olarak bilinen eğitim yaklaşımının amaçlarıdır. Resim, müzik, tiyatro, dans ve diğer sanatsal etkinlikler sanat eğitiminin dallarıdır. Öğrenciler, sanat eğitimi yoluyla sanat eserlerini analiz edebilir, tartışabilir ve yorumlayabilirler. Sonuç olarak öğrencilerin eleştirel düşünme, analitik düşünme ve problem çözme kapasitelerini arttırdığı düşünülmektedir. Sanat eğitimi, kendini ifade etme ve özgüveni geliştirmenin yanı sıra öğrencilere birçok yarar sağlamaktadır.

Ülkemizde sanat eğitimi Millî Eğitim Bakanlığı tarafından verilmekte ve öngörülen müfredatlara göre verilmektedir. Öğrencilere ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde müzik, resim, tiyatro ve el sanatları gibi sanat dalları öğretilmektedir. Üniversitelerin sanat eğitimi veren fakülteleri de bu eğitimlere destek vermektedir. Sadece sanatla ilgilenen bireyler değil tüm öğrencilerin sanat eğitimi almaları ülkemiz için çok önemli bir konudur. Ayrıca sanat eğitiminin bir sonucu olarak öğrencilerin yaratıcılıkları, eleştirel düşünme yetenekleri, estetik algıları ve özgüvenlerinin yükselmesi çok önemli bir etkidir. Bu nedenle milletimizin sanat eğitimine çok önem vermesi ve bu olgunun geliştirilmesi için önemli adımlar atılmasının önemli olduğunu söyleyebiliriz.

2.2. Müzik Eğitimi

Müziğin, hayatın en eski olgularından bir tanesi olduğu varsayılmaktadır. Müzik geçmişten günümüze, bulunduğu toplumlarda bireylerin kendisini ve toplumlarını geliştiren kendilerini ifade etme ve iletişim kurma aracı olarak birbirine bağlayan önemli bir unsurdur.

Müzik eğitiminin küçük yaşlardan itibaren alınması öğrencinin davranışlarına, sosyalliğine, bireyin kendini tanıma sürecine ve kişisel gelişimine önemli bir etki sağladığı gözlemlenmektedir. Uçan müzik eğitimi şu şekilde tanımlamaktadır. “Özünde, müzik eğitimi, müzikal davranış değiştirme veya geliştirme süreci olarak tanımlanabilir. Bu aşama öğrencinin, gencin veya çocuğun özel müzik yaşamına dayalıdır ve belirli eğitim hedeflerine ulaşmak için mantıklı, düzenli ve organize bir şekilde yürütülür. Müzik eğitimi alan insan, aldığı bilgiler sayesinde çevresiyle daha etkili, verimli, düzenli ve sağlıklı bir iletişim kurar” (Uçan, 2005: 14).

Bu amaçlar nedeniyle, müzik uzun zamandır eğitimin önemli ve yararlı bir bileşeni olarak görülmektedir; “Bir eğitim aracı olarak müzik:

- ❖ Hassasiyeti arttırır.
- ❖ Öğrencilerin geleceğe hazırlanmasına yardımcı olur;
- ❖ Hayal gücüne ve yaratmaya rehberlik eder;
- ❖ Deneyime ve yaratıcılığa katkıda bulunur;
- ❖ Okul ve toplum ortamında yüksek bir yaşam kalitesine katkıda bulunur;
- ❖ Öğrencilerin geleceğe hazırlanmalarına yardımcı olur;
- ❖ Düşünme becerisinin geliştirilmesinde üst düzey davranışları içerir.
- ❖ Bir enstrüman çalarak büyük ve küçük kasların koordinasyonunu kolaylaştırır,
- ❖ Bireyselliği ve yaratıcılığı besler,
- ❖ Disiplinli ve sistematik çalışma ile sonuçlanır” (Kocabaş 2003 :82).

“Müzik eğitimi temel olarak öğrencilerin müzikal davranışlarını değiştirmeyi içerir. Bu süreçte kişinin (çocuk/öğrenci) müzik yaşantısı temel alınır ve bu amaçlar göz önünde bulundurularak planlı ve metodik bir yol izlenerek belirli hedeflere ulaşılır. Müzik eğitimi ile insanların çevreleriyle, özellikle de müzik ortamıyla daha sağlıklı, düzenli, etkili ve verimli bir şekilde iletişim kurmaları ve etkileşimde bulunmaları umulmaktadır” (Uçan, 1997: 14).

Ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren kurumlara şu şekilde örnek verebiliriz;

- Güzel sanatlar lisesi müzik bölümleri: Sanat eğitime önem veren liselerdir. Öğrencilere geniş bir müzik yelpazesi sunulur ve öğrencilerin müzikal yetenekleri geliştirilir.
- Müzik öğretmenliği bölümleri: Üniversitelerin eğitim fakültelerinde yer alan bölümlerdir. Bu bölümlerde öğrencilere müzik öğretmenliği eğitimi verilir.
- Güzel sanatlar fakültesi müzik bölümleri: Sanat eğitime önem veren fakültelerdir. Öğrencilere geniş bir müzik yelpazesi sunulur ve öğrencilerin müzikal yetenekleri geliştirilir.
- Müzik ve sahne sanatları bölümleri: Üniversitelerin güzel sanatlar fakültelerinde yer alan bölümlerdir. Bu bölümlerde öğrencilere müzik,

tiyatro, dans ve diğer sahne sanatları konularında eğitim verilir.

- Devlet konservatuarları: Devlet tarafından kurulan müzik eğitimi kurumlarıdır. Öğrencilere müzik eğitimi verilir ve yetenekli öğrencilerin müzik kariyerlerine yönelmeleri için olanaklar sunulur.
- Askeri Mızık ve Bando Okulları: Askeri müzik eğitimi veren okullardır. Öğrencilere askeri müzik, bando ve korolar gibi konularda eğitim verilir. Bu okullardan mezun olanlar askeri birimlerde görev alabilirler.
- Özel Müzik Okulları: Özel kurumlar tarafından açılan müzik okullarıdır. Bu okullarda öğrencilere çeşitli müzik enstrümanları öğretilir ve müzikal yetenekleri geliştirilir.
- Halk Eğitim Merkezleri: Halka açık müzik kurslarıdır. Bu kurslarda öğrencilere temel müzik eğitimi verilir ve müzikal yetenekleri geliştirilir”.

Ülkemizdeki müzik eğitimin tarihine şu şekilde değinebiliriz Türkiye’de müzik eğitimi tarihi oldukça eskiye dayanır. Ancak, modern müzik eğitimi sistemi Cumhuriyet dönemiyle birlikte kurulmuştur. Atatürk’ün sanata verdiği önem ve Türk müziğinin geliştirilmesi hedefiyle atılımlar şu şekilde atılmıştır:

“1923-1938 yılları arasında Atatürk’ün yönlendirmesiyle gerçekleştirilen yenilikler, Türk müzik inkılabı olarak adlandırılmaktadır. Bu yenilikler arasında, Makam-ı Hilafet Mızıkasının İstanbul’dan Ankara’ya taşınarak Riyaset-i Cumhur Musiki Heyeti adı altında yeni bir yapıya dönüştürülmesi (1924), Ankara’da Musiki Muallim Mektebinin kurulması (1924), Tevhid-i Tedrisat Kanunu’nun yürürlüğe girmesiyle genel müzik eğitiminin lâik bir temele oturtulması (1924), Avrupa’ya yetenekli gençlerin gönderilmesi (1925), halk müziği ezgilerinin derlenmesi (1925) ve notaya alınan ezgilerin yayımına geçilmesi (1926) yer almaktadır.

Ayrıca, İstanbul’daki Darülelhan’ın konservatuvara dönüştürülmesi (1926), İstanbul Belediye Konservatuarı’nda geleneksel Türk Sanat Müziği eserlerinin saptanmasıyla görevli Tesbit ve Tasnif Heyetinin kurulması (1926) ve bu eserleri seslendirmek için Konservatuarda İcra Heyetinin oluşturulması (1927) gibi önemli adımlar atılmıştır.

Daha sonra, Avrupa’daki müzik öğrenimini tamamlayarak yurda dönen gençlerin Musiki Muallim Mektebinde görevlendirilmesi (1927-1930), müzik teorisi kitaplarının yayımlanmaya başlaması (1928), halkevlerinin kurulması ve halkla

bütünleşmek üzere etkinliklerin başlaması (1932), ilk Türk operası kabul edilen Öz Soy'un Adnan Saygun tarafından bestelenip sahnelenmesi (1934), Millî Musiki ve Temsil Akademisi Kanunu'nun çıkarılması (1934), müzik alanını da kapsayan Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğünün kurulması (1935) ve Avrupa'dan ünlü müzik uzmanlarının davet edilerek görevlendirilmesi (1934-1935-1936) gibi önemli gelişmeler yaşanmıştır.

Daha sonraki yıllarda, Ankara Devlet Konservatuarı'nın kurulması ve öğretime başlaması (1936), Musiki Muallim Mektebinin Gazi Terbiye Enstitüsüne aktararak bağlanması (1937-1938), Türkiye'de bilimsel yöntemle geniş kapsamlı halk ezgileri derleme çalışmalarının başlaması (1937), Ankara Devlet Konservatuarı'nda Türk Halk Ezgileri Arşivinin kurulması (1937) ve Askerî Mızık Okulu'nun kurulması (1938) gibi önemli adımlar atılmıştır.

Cumhuriyet dönemi sonrasında ise Gazi Eğitim Enstitüsü'nden sonra İstanbul-Atatürk (1968), İzmir-Buca (1973) ve Nazilli (1977) Eğitim Enstitüsü Müzik Bölümleri açılmıştır. 1978-82 yılları arasında Gazi, İstanbul-Atatürk, İzmir-Buca ve Bursa Yüksek Öğretmen Okulları Müzik Bölümleri açılmıştır. Günümüzde ise 22 adet eğitim fakültesine bağlı müzik öğretmenliği bölümü, 20 adet devlet konservatuarı, 12 adet güzel sanatlar fakültesi sahne sanatları bölümü ve 91 adet güzel sanatlar ve spor lisesi bulunmaktadır. Bu süreçte Türk müziği, modern bir yapıya kavuşmuş ve geniş kitlelere yayılmıştır. Cumhuriyet döneminin müzik inkılabı, Türk müziğinin gelişiminde önemli bir dönüm noktası olmuştur. Bu yenilikler sayesinde, Türk müziği geleneksel formlarından modern formlara doğru evrilmiştir. Bu evrim, Türk müziğinin dünya müziği sahnesinde daha fazla yer almasına ve tanınmasına olanak sağlamıştır" (Uçan, 2005).

Sonuç olarak, Türkiye'de müzik eğitimi tarihi oldukça köklüdür ve günümüzde de pek çok farklı kurum ve programla devam etmektedir. Ancak, müzik eğitiminin yaygınlaştırılması ve kalitesinin artırılması için daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır. Müzik eğitimi, öğrencilerin sanatsal ve kültürel gelişimine önemli katkılar sağlayan bir alan olduğu için, ülkemizde müzik eğitimi konusunda yapılan yatırımların artırılması ve müzik öğretmenlerinin niteliklerinin yükseltilmesi gerekmektedir.

Ülkemizde müzik eğitimi genel, özel ve mesleki olmak üzere üçe ayrılmaktadır. "Müzik eğitimi; kullanılan yöntem, usul, araç-gereç, ortam, içerik ve tutuma göre genel, mesleki (profesyonel) ve özengen (amatör) müzik eğitimi olmak

üzere üç ana kategoride sınıflandırılabilir. Müzik eğitimi sürecinde hem benzer hem de ayırt edici özellikler kullanılmaktadır” (Uçan, 1997: 30).

Genel müzik eğitimi okullarımızda anasınıfından orta öğretime kadar eğitim-öğretim kurumlarında zorunlu ders olarak verilmektedir.

Mesleki müzik eğitimi bireyin müzik alanında mesleki yeterliliğe ulaşması için başvurduğu lise veya üniversitede verilen profesyonel bir müzik eğitim sürecidir.

Özengen müzik eğitimi, bireylerin tamamen kendi kişisel arzu ve ilgilerine bağlı olarak, müziğin çeşitli dallarında eğitim alabileceği ve bu eğitimi kendi isteğiyle olabildiğince sürdürüp geliştirmeyi amaçladığı eğitim sürecidir.

2.3. Genel Müzik Eğitimi

Öğrencilerin anasınıfından başlayan üniversite eğitim öğretim sürecine kadar devam eden zorunlu bir eğitim sürecidir. Bu eğitim süreci; önceden belirlenmiş bir amaç, hedef doğrultusunda Millî Eğitim Bakanlığı’nın hazırladığı program çerçevesinde yürütülmektedir. Bu şekilde, Türk müziğinin geliştirilmesi ve genç nesillere müzik sevgisi aşılması sağlanabilir. Ayrıca, müzik eğitimi alanında yapılacak yatırımlar ülke kültürüne ve sanatına da önemli katkılar sağlayacaktır. Bu nedenle, müzik eğitimi alanında yapılacak çalışmaların desteklenmesi ve geliştirilmesi önemlidir. Türk Milli Eğitiminin genel amacı ise, bireylerin kişiliklerini geliştirmek, onları topluma kazandırmak, toplumun genel değerlerine uygun olarak yetiştirmek, özgüvenli, bilgiye sahip, düşünen, sorun çözme becerisi olan, demokratik, vicdanlı, hoşgörülü, sosyal ve kültürel değerlere saygılı bireyler olarak yetiştirmelerini sağlamaktır. Bu amaç doğrultusunda, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından eğitim müfredatları, öğretim programları, öğretmen eğitimleri ve diğer eğitim materyalleri hazırlanmaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı’nın genel müzik eğitiminin planlanması aşamasında yapılan öğretim programları 1973 yılı 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu genel amaçları şu şekilde belirlenmiştir:

“Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

- 1) (Değişik: 16/6/1983- 2842/1 Md.) Atatürk inkılap ve ilkelerine ve Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren;

ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan, insan haklarına ve Anayasanın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyetine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek.

- 2) Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek
- 3) İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak; Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır” (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1739, 2-3).

Sezginer (1990: 220) göre genel müzik eğitimi; “Her öğrenciyi ilgi ve yeteneklerine göre şarkı söylemeye, saz çalmaya, müzik eserleri dinlemeye ve müzik yapmaya teşvik etmek, ayrıca müzik bilgisini edinmelerini sağlamak için müzik duygu ve düşüncelerini kazanmak ve geliştirmektir. Müzik çalışmalarıyla millî birliği sağlamak ve öğrencilerin, Atatürk inkılâplarına ve Türk milliyetçiliğine bağlı, Türk milletinin millî, manevi, insani ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve yücelten Türk vatandaşları olmalarına yardımcı olmaktır”.

Müzik eğitimi de bu genel amaç doğrultusunda, öğrencilerin sanatsal ve kültürel gelişimine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Müzik eğitimi sayesinde öğrenciler, müzikal yeteneklerini geliştirirken aynı zamanda özgüven kazanır, disiplinli ve düzenli bir yaşam tarzı benimserler. Ayrıca, müzik eğitimi sayesinde öğrencilerin estetik duyguları ve yaratıcılıkları da gelişir.

Türkiye’de müzik eğitimi, eğitim sistemi içinde yer alan birçok kurum ve programla sağlanmaktadır. Bunlar arasında devlet konservatuarları, güzel sanatlar

liseleri, güzel sanatlar fakülteleri, müzik öğretmenliği bölümleri, özel müzik okulları ve halk eğitim merkezleri bulunmaktadır. Her bir kurum ve program farklı müfredatlar ve öğretim yöntemleri kullanarak öğrencilere müzik eğitimi vermektedir. Ancak, müzik eğitimi alanında da bazı sorunlar bulunmaktadır. Özellikle, kırsal bölgelerde müzik eğitimi imkanları sınırlıdır ve öğrencilerin müzik eğitimi almaları zorlaşmaktadır. Ayrıca, müzik öğretmenlerinin niteliklerinin yükseltilmesi ve müzik eğitimine yapılacak yatırımların artırılması gerekmektedir.

Sonuç olarak, müzik eğitimi Türk Milli Eğitiminin genel amacı doğrultusunda öğrencilerin sanatsal ve kültürel gelişimine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Türkiye'de müzik eğitimi alanında birçok kurum ve program bulunmaktadır, ancak müzik eğitiminin yaygınlaştırılması ve kalitesinin artırılması için daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır. Müzik eğitimi, öğrencilerin estetik duygularını geliştirir, onları disiplinli ve düzenli bir yaşam tarzı benimsemeye teşvik eder ve yaratıcılıklarını artırır. Bu nedenle, müzik eğitimi alanında yapılacak yatırımlar ülke kültürüne ve sanatına da önemli katkılar bulunacağı düşünülmektedir. Bu şekilde, Türk müziği ve kültürü daha da zenginleştirilebilir ve öğrencilerin müzikal yetenekleri geliştirilerek ülkemizin müzik alanında da başarılar elde etmesi sağlanabilir.

“Çağdaş uygarlıklar, geniş müzik eğitiminin her yaşta verilmesine izin vermektedir ve her yaş grubu için zorunlu hale getirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Her insan müzik hakkında bilgi sahibi olmalı ve müzikal yetenek ve tutumlar geliştirmelidir. Bireyin eğitim durumu ve meslek grubu ne olursa olsun her yaş grubu genel müzik eğitimi alabilir. Okul öncesi anaokulu öğretmenleri, ilkokul sınıf öğretmenleri, ortaokul ve lise müzik öğretmenleri, üniversite öğretim görevlilerinin hepsi bu eğitimin verilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Her düzeydeki öğrenciye yapılandırılmış ve düzenli bir şekilde müzik eğitimi verilmeli ve her öğrenci kendi tercihleri, ilgileri ve becerileri dikkate alınarak müzik eğitiminden en iyi şekilde yararlanmalıdır” (Saydam, 2003).

2.4. Mesleki Müzik Eğitimi

Ülkemizde mesleki eğitimin amacı müzik eğitiminin hobi amaçlı değil de mesleki ve profesyonel olarak yapılabilmesi için verilen eğitim olarak değerlendirilmektedir. Mesleki müzik diğer ülkelerde de benzer şekilde görülebilmektedir. Bu bağlamda, mesleki müzik eğitimi, müzik endüstrisinde veya

müzik öğretmenliği gibi müzikle ilgili farklı mesleklerde çalışmak isteyen kişilere yönelik bir eğitimidir.

İlk ve orta öğretim düzeyi için konservatuvarlar, güzel sanatlar ve spor liseleri (GSSL) ve müzik bölümleri ülkemizde mesleki müzik eğitimi veren başlıca kuruluşlardır. “Lisans düzeyinde ise Güzel Sanatlar Fakültelerinin Müzik Bilimleri Bölümleri, Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği Bölümleri ve Konservatuvarlar bulunmaktadır” (Bilici, 2014: 10).

“Mesleki müzik eğitimi içerik olarak; çalgı eğitimi, müzik duyarlılığı, müziksel işitme, müzik bilgisi, repertuar eğitimi, ses eğitimi, yaratıcılık eğitimi, müzikal kişilik eğitimi, müzikal hareket ve ritim eğitimi, müzikal iletişim ve etkileşim eğitimi, müzikal kullanım ve yararlanma eğitimi şeklinde birkaç konuya bölünmüştür” (Kardeş, 2013).

Özengen müzik eğitiminin mesleki eğitimi sürecine de önemli katkısı bulunduğu ve öğrencilerin küçük yaşlarda aldıkları özengen müzik eğitiminin ileriki dönemlerde mesleki eğitime giriş sürecinde etkisinin büyük olduğu düşünülmektedir. Ayrıca öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyesinin de arttırıldığı varsayılmaktadır. Küçük yaşlarda özengen müzik eğitimine başlayan öğrencilerin ilerleyen dönemlerdeki mesleki müzik eğitimine başlangıç sürelerinde daha disiplinli, düzenli, kendini ve çalışma sürecini kontrol ettiği, hedeflerine daha uygun hareket ettikleri görülmektedir.

Uçan (1997: 34) a göre ise “Özengen müzik eğitimi, yapısı, konumu ve diğer iki müzik eğitimiyle olan bağlantıları nedeniyle genel ve mesleki müzik eğitimi türlerinden daha geniş bir amaca hizmet etmektedir. Bir yandan genel müzik eğitimine dayanması, diğer yandan mesleki müzik eğitiminin ön koşulu olarak hizmet etmesi nedeniyle her iki müzik eğitimi türüyle de güçlü bir şekilde ilişkilidir ve her ikisiyle de öğeler paylaşır. Bu çerçevede, müzisyen adaylarının yetiştirilmesi, genel müzik eğitimindeki bazı boşlukları doldurup bazı eksiklikleri giderirken, mesleki müzik eğitimi için gerekli olan bazı altyapıları da gerçekleştirmekte ve bu iki müzik eğitimi arasında köprü görevi görmektedir. Bu rol, gelecek vadeden müzik eğitimcilerine çeşitli önemli görevler yükler”.

Sonuç olarak, mesleki müzik eğitimi, öğrencilere müzik becerileri kazandırmakla kalmaz, aynı zamanda onların disiplinli, odaklı ve hedefe yönelik

alışmalarını sağlar. Mesleki müzik eğitimi, müzik endüstrisinde kariyer yapmak isteyen öğrenciler için birçok fırsat sunar ve müzik endüstrisindeki ihtiyaç karşılamak için önemli bir araçtır.

2.5. Özengen Müzik Eğitimi

Özengen müzik eğitimi kişilerin maddi kazanç gütmeksizin kendi hayatlarını, yaşantılarını ve kişisel gelişimleri için katıldıkları eğitim-ğretim faaliyetleridir. Bu tür eğitimler zorunluluktan daha çok kişinin kendini geliştirme isteği ve zamanını kaliteli, değerli geçirebilmeyi amaçladığı bir eğitim ğretim süreci olarak düşünebiliriz. Özengen müzik eğitimi zorunlu bir eğitim değildir tamamıyla bireyin kendi isteklerine, yeteneğine, maddi imkanlarına göre tercih etmiş olduğu bir eğitim türüdür.

“zengen müzik eğitimi, kişilerin yaşama atılmadan, iş ve meslek kollarında çalışmaya başlamadan önce okul ya da okul niteliği taşıyan yerlerde genel ve özel bilgiler bakımından yetişmelerini sağlamak amacıyla belli yasalara göre düzenlenen örgün eğitim içerisinde yer alabileceği gibi, örgün eğitim olanaklarından hiç yararlanmamış durumda olanlara, gittikleri okullardan erken ayrılanlara ya da örgün eğitim kurumlarında okumakta olanlara ve meslek dallarında daha yeterli duruma gelmek isteyenlere uygulanan yaygın eğitimde de önemli bir yer tutar. Özengen müzik eğitiminin her iki eğitim sistemi içerisinde yer alması eğitim almak isteyenlere avantajlar sağlamaktadır. Bilindiği gibi örgün müzik eğitimi yalnızca ilköğretim, lise ve üniversitede belli yaş gruplarına verilmektedir. Bu eğitim kademelerinde müzik eğitimi alamayan bireyler yaygın eğitimin getirdiği avantajlar sayesinde yaş gözetmeksizin müzikle ilgili eğitim veren kurumlardan müzik eğitimi alabilmekte, bu yöndeki isteklerini karşılayabilmektedirler” (Seyhan, 2019: 11-12).

Amatör(zengen) müzik eğitimi, iş hayatına başlamadan önce örgün veya yaygın eğitim kurumlarında mesleki anlamda kendini geliştirmek isteyen öğrencilerin yanı sıra çeşitli sebeplerden dolayı bu eğitim sistemine katılamayan öğrenciler içinde çok önemli bir yere sahiptir. Yaygın eğitim sisteminin en büyük faydalarından biri de öğrencinin yaşına bakılmaksızın bu kurumlardan müzik eğitimi sağlayıp bu yöndeki isteklerin karşılanabilmesidir.

“Özengen müzik eğitimi üzerine çalışmalar yeni olsa da özengen müzik eğitiminin kendisi yeni değildir ve Cumhuriyet’in kurulması ile başlamıştır. Bu çalışmalar şu şekilde sıralanabilmektedir.

1. Cumhuriyetin ilk evrelerinden itibaren belli orta ve yüksek öğretim kurumlarında ders dışı etkinlikler çerçevesinde koro ve çalgı toplulukları çalışmalarına yer verilmesi,
2. 1930’lu yıllardan itibaren halkevlerinde belli müzik kurslarının düzenlenmesi ve müzik topluluklarının oluşturulup çalıştırılması,
3. Cumhuriyetin ilk evrelerinden itibaren belli müzik derneklerinde bireysel ve toplu müzik ve kurs çalışmalarının düzenlenmesi,
4. 1940 – 1950’li yıllardan itibaren belli folklor derneklerince yürütülen belli müzik çalışmalarının yoğunlaşmaya başlaması,
5. 1950’li ve özellikle 1960’lı yıllardan itibaren belli okullarda özengen müzik çalışmalarına ve etkinliklerine yönelişin belirgin bir hız ve yoğunluk kazanmaya başlaması,
6. 1974 yılından itibaren ortaokul programlarında zorunlu müzik dersine ek olarak koro, çalgı ve çalgı toplulukları adıyla seçmeli derslere yer verilmesi,
7. Belli kamu kuruluşlarında ve özel kuruluşlarda düzenli özengen müzik çalışmalarına yer vermeye başlanması” (Say, 1991: 21).

Günümüzde bu kurumların sayısı ve kapasitesinde büyük bir artış yaşanmaktadır. Bu artış imkanlar ve hobi kurslarına gitmek isteyen kursiyerler için büyük kolaylıklar getirse de eğitim kalitesi açısından ödün verilmekte olduğu yer yer görülmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarındaki eğitim öğretim faaliyetlerine katılmak için belli bir yaş sınırı bulunmamaktadır. Küçük yaşların algısının ve öğrenme hevesinin büyük yaş grubuna göre daha fazla olduğu ve kavranma eşiklerinin daha hızlı olduğu gözlemlenmektedir. Küçük yaşlarda enstrüman kurslarına başlamanın gelişimsel olarak daha yararlı olduğu görülmektedir. Müzik kurs merkezlerinin küçük yaşlardaki öğrencilere karşı eğitimi, davranışı öğretmenin öğrenciyle olan uyumu, tutumu öğrencinin birey olarak görünmesi ve düzenli, disiplinli bir şekilde eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürmesi öğrencilerin dikkatlerinin toplanılmasına yardımcı olup heveslerinin kırılmadan, soğutulmadan devamlı iletişim halinde ve motivasyonun

korunması eğitim-öğretim faaliyetleri ve öğrencinin kazanılması açısından çok önemlidir.

Yıldız (2002: 185) göre insanların küçük yaşlardan itibaren ruh ve beden sağlığı açısından müzik eğitimi alarak, müzik etkinliklerine katılarak daha sağlıklı gelişmesi mümkündür. “Müzik dersi verilen sınıflarda çocukların entelektüel, duygusal ve sosyal açıdan büyüyecekleri neşeli, iyimser öğrenme alanlarına dönüşür. Erken çocukluk döneminde büyüme ve gelişme, çocukların yapılandırılmış ve yapılandırılmamış müzik etkinliklerine katılmasına, güven ve saygı ortamı geliştirmesine ve yaratıcılığın sevincini paylaşmasına bağlıdır”.

Müzik eğitim kuruluşlarında eğitim öğretim faaliyetlerine başlayan küçük yaşlardaki öğrencilerin kuruma, öğretmene ve enstrümana karşı eğitiminin ilk başlarında çekingen mesafeli bir tavır gösterebildiği görülmektedir. Zamanla bu öğrencilerin güveninin kazanılması ve özgüvenin artırılmasıyla bu çekingenlik ve mesafenin bittiği veya azaldığı ortama alışılmasıyla beraber hem kurumda hem de çevresindeki sosyalliğin de arttığı görülmektedir. Derslerden önce öğretmenin öğrenciyle sohbet etmesi onu önemseydiğini göstermesinin etkisi çok önemlidir. Bu durumun öğrencinin kursa ve enstrümanına bağlanması açısından önemli bir etki gösterdiği görülmektedir. “Müzik eğitiminde akademisyenler ve uygulayıcılar için motivasyon çok önemli bir konudur. İnsanların bir enstrümanı nasıl çalacaklarını, nasıl algılayacaklarını, öğrenme ve pratik yapma engellerini nasıl aşacaklarını ve nasıl başarılı olacaklarını veya mücadele edeceklerini öğrenmeleri için, sahip olmaları gerekir” (Evans, 2015: 65).

Çilden (2001)’e göre de “Müzik eğitiminde motivasyon, öğrencilerin hem fiziksel hem de bilişsel olarak derse katılmaları için gerekli olan çok önemli bir bileşendir”. Motivasyon, öğretilecek derslerin anlaşılmasında ve ders planlamasında yardımcı olur. Bu kuruluşlardaki eğitimin okuldaki eğitim öğretim faaliyetlerine de yarar sağladığı insanın davranışlarında olumlu anlamda gelişme ve değişimler sağladığı ve sosyalleşme akranlarıyla olan iletişimi güçlendirdiği de görülmektedir. Aynı zamanda küçük veya büyük yaş grubundaki tüm öğrencilerle birebir ilgilenilip kesinlikle teorik olarak güçlendirilip belli bir disiplinle planlı ve metronom kullanarak çalışılmasının öğrencilerin eğitim-öğretim faaliyetlerini güçlendirdiği görülmektedir.

Özengen müzik eğitimi yaş gözetilmeden öğrencinin istediği zaman alabildiği herhangi bir zorunluluğun bulunmadığı, öğrencinin haz ve isteğine bağlı olarak

şekillenen bir eğitimidir. İleriki yaşlarda ki öğrencilerin zaman ve sorumluluklarından dolayı kurslara küçük yaşlardaki öğrencilere nazaran yeterli pratiği ve zamanı ayıramadıkları için kurslara ara verdikleri görülmektedir. “Enstrüman kursları zaman ve emek isteyen sürekli aynı disiplinle tekrar yapılması gereken bir etkinliktir. Bir enstrüman çalmak insanları sosyalleştirip, buluşturup ve tanıştıran, bireyin kendini özümsemesine öncülük eden, kişiye kendini anlatabilme şansını tanıyan detaylı bir çabalama sanatıdır” (Uslu, 1996).

2.6. Özengen Müzik Eğitiminde Çalgı Eğitimi

Özengen müzik eğitiminde çalgı eğitiminin doğru bir şekilde öğrenciye aktarılması çok önemlidir. Bu eğitim öğretim sürecinde öğrencinin yaşının ve fizyolojik olarak çalgıya uygunluğunun belirlenmesi eğitim öğretim sürecinde en önemli etkenlerden bir tanesi olarak düşünülebilmektedir. Öğrencilerin ilgi ve isteklerinin güçlendiği bir çalgı ile gerçekleştirilen bu işlemi çalgı eğitimi olarak tanımlayabiliriz. Özengen müzik eğitiminde öğrenciye yanlış çalgının verilmesi öğrencinin ilerleyen süreçte müzik eğitim sürecine olumsuz etkiler yapabileceği öngörülmektedir. Bu eğitim öğretim sürecinde öğrencinin ve velinin isteğine, öğretmenlerin görüşlerine göre doğru çalgının seçilmesi öğrenci ve veli açısından olumlu bir eğitim sürecinin başlanması amacıyla önem arz etmektedir.

“Müzik dersliklerinin sayısının artması ve toplumda kabul görmesi için bir miktar destek gerekiyor. Müzik öğretmenleri, çalgı eğitimcileri, sanatçılarla eğitimciler, emekli öğretmenler, yüksek lisans ve doktora öğrencilerinden eğitimcilerin yardımları alınabilir. Müzik sınıflarında görev yapan öğretmenler, müzikle ilgili ve yetenekli kişileri bu kurumlara gitmeye teşvik ederek kurumların varlıklarını koruyup sürdürmelerine katkı sağlamış olacaklardır” (Uslu 2007: 55).

Çalgı eğitimi, öğrencilerin kendilerine uygun bir çalgı çalmasını sağlamanın yanı sıra, onların, planlı, düzenli, programlı hareket edebilen, zamanı etkin yönetebilen bireyler olarak yetişmeleri için de önemli yararlar sağlar.

“Bir çalgının çalınabilmesinde ve öğretilmesinde uygulanan, yöntemler bütününe “çalgı eğitimi” denir. Bireysel çalgı derslerinde öğrencilere, çalgının doğru çalınması, tutuş ve oturuş pozisyonlarının öğretilmesi çalgı çalışma süresini verimli değerlendirmesi, kendi çalgısı ile müzik türlerini tanıması ve müzikal beceri

kazanması eğitimleri verilmektedir. Bunlar çalgı eğitiminin amaçları arasındadır” (Parasız, 2008).

“Profesyonel müzik eğitiminde enstrüman öğretme süreci, endüstrinin bilim ve performans taleplerine dayanmaktadır. Edinilen davranışlara dayalı icra süreklilik sergilemeli ve çalgı eğitiminin amaç ve hedefleri doğrultusunda bu etkinlikler ve kazanılan davranışlar müzik eğitimi ile eş zamanlı olmalıdır. Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin amaç ve hedeflerine ulaşılmasını olumlu yönde etkileyen en önemli faktör olmuştur” (Güleç, 2018: 9).

“Son zamanlarda enstrüman öğrenmek günümüzde popülerlik kazanmaktadır. Birçok öğrenci müzik enstrümanlarının pahalı ve öğrenmesinin de uzun sürdüğü için müzik eğitimini yarıda bırakmaktadır. 18. ve 19. yüzyıllarda saz çalmak zengin amatör sazcular tarafından eğlence amaçlı etkinlikti ancak bu mesleği sanat için yapanlar da bulunmaktaydı. Bu iki kesim birbirinden önemli ölçüde farklıdır. Öğretmenler, eğitimi bir sosyalleşme ve eğlenme biçimi olarak gören öğrencilerle karşılaşır. Müzikal uğraşlarına çok zaman ve emek harcayanların yanı sıra, her iki tarafın talepleri ayrı ayrı dikkate alınarak amaca uygun eğitim ile başarıya ulaşılabilir” (Davidson-Jordan, 2007: 730).

Schleuter (1997) “Her müzik enstrümanının farklı teknik ve kendine has özelliklerini bulunmaktadır. Lakin genelleme yapacak olursak her müzik çalgısının tutuş, yay kullanımı, duruş, üfleyiş, kol parmaklar ve bilek tutuşu, entonasyon ve ses tınısından icra edildiği söylenebilmektedir”.

“Bütün çalgılarda kullanılan temel yöntemler şunlardır:

- Çalgıyı icra ederken doğru ve düzgün bir duruşa sahip olunmalıdır.
- Çalgıyı icra ederken el, kol ve parmaklar düzgün ve doğru bir pozisyonda olmalıdır.
- Çalgının kendine has kaliteli bir tonu olmalıdır.
- Entonasyon saf ve temiz duyulmalıdır” (Özmenteş, 2005: 93-94).

Geçmişten günümüze kadar gelen birçok enstrüman bulunmasına rağmen günümüzde özengen müzik eğitimi veren kurumlarda popüleritenin de etkisiyle en çok tercih edilen çalgılar şunlardır:

Kemanın kökeni Orta Asya steplerine dayanır ve günümüzden yaklaşık 500 yıl

öncesine kadar uzanan bir geçmişi vardır. İlk keman benzeri enstrümanlara 16. yüzyılda İtalya'da rastlanmıştır ve 18. yüzyılda bugünkü formunu almıştır. Keman, klasik müzik eserleri ile özdeşleşmiş olsa da günümüzde popüler müzikte de yaygın olarak kullanılmaktadır. Yay kollarının tellere baskı yapması ve tellerin titreşmesi sonucu ses çıkaran bir müzik aletidir. Keman, dünya çapında birçok ülkede en iyi bilinen ve yaygın olarak kullanılan enstrümanlardan biridir. İnanılmaz derecede zengin ses olanaklarına sahip telli bir çalgıdır. “Tonun çarpıcı güzelliğiyle insanların değişken ruh hallerini aktarabilen duygusal ifadesinin derinliği nedeniyle ideal bir solo enstrüman statüsüne yükseldi. Keman, solo çalgı olmasının yanı sıra, oda müziği ve orkestra içindeki konumu itibarıyla da önemli bir değere sahiptir. Tınısının sıcaklığı ve yorumlama olanaklarının sağladığı çeşitlilik, icracılar ve dinleyiciler için muazzam bir ifade kapasitesi ortaya koyuyor. Niteliklerinin sağladığı uygulama yelpazesi nedeniyle caz, halk müziği ve hatta uluslararası sanat müziğindeki geleneği yansıtır” (Say, 2012: 290). Keman, aynı zamanda çeşitli müzik türlerinde de sıklıkla kullanılır. Klasik müzikte önemli bir yere sahip olsa da caz, halk müziği, pop müzik ve rock müzik gibi diğer türlerde de sıklıkla kullanılmaktadır. Kemanın çalınması oldukça zordur ve iyi bir teknik gerektirir. Bu sebepten dolayı tekniğinin doğru bir şekilde uygulanabilmesi için kemanın çeşitli boyutları vardır. Tam boy keman, en yaygın olanıdır ve yetişkinler tarafından kullanılırken, çocuklar için daha küçük boyutları kullanılmaktadır. Bu farklı boyutlar, her yaştan ve boydan insanın keman çalmasına olanak tanır. Aynı zamanda, kemanın bakımı da önemlidir ve yay kılı gibi parçaların düzenli olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

Ayrıca keman, müzik eğitimi açısından da önemlidir. Çocukların müzik eğitiminde keman, motor becerilerini geliştirir, disiplinli çalışma alışkanlığı kazandırır ve özgüvenlerini artırır.

Gitar Antonio de Torres, yaptığı katkılarla çağdaş klasik gitarın tasarımında devrim yarattı ve günümüze kadar en çok kullanılan müzik enstrümanlarından biri olmayı başardı. “Onun yarattığı gitar, önceki modellerden farklı olarak daha ince ve daha geniş bir gövdeye sahipti ve akor sayısını yediye çıkararak tellerin titreşimlerinden en iyi şekilde yararlanmayı sağladı. Torres’in yenilikçi tasarımları, klasik gitarı hem müzisyenler hem de dinleyiciler için daha erişilebilir ve duyarlı bir enstrüman haline getirdi. Günümüzde, Torres’in mirası hala klasik gitar üreticileri ve

müzisyenleri üzerinde büyük bir etkiye sahiptir ve onun öncü çalışmaları klasik gitarın gelişiminde dönüm noktalarından biri olarak kabul edilir” (Courtnall, 1991: 29,31).

Torres’in yarattığı çağdaş klasik gitar, özellikle klasik müzik alanında, enstrümanın ses kalitesi ve çalına bilirliliği açısından bir standart haline gelmiştir. Gitar tasarımı yaptığı yenilikler, çalınan notaların daha net ve doğru bir şekilde duyulmasını sağlamış ve gitarın geniş bir yelpazedeki müzik tarzlarında kullanılmasını mümkün kılmıştır. Torres’in yarattığı gitar modeli, günümüzde hala çeşitli gitar üreticileri tarafından taklit edilmekte ve gitar sanatçıları tarafından sıklıkla tercih edilmektedir. Ayrıca, Torres’in gitar tasarımı, diğer müzik enstrümanlarının geliştirilmesinde de ilham kaynağı olmuştur.

“Klasik gitar eğitiminin nicelik ve niteliğini, öğrencinin iyi bir sağ ve sol el tekniğine sahip olması, çalgıda kaliteli bir ton yakalaması, deşifre becerisini geliştirmesi, kendisinden daha zor ve sofistike parçaları çalabilmesi gibi amaçları belirlemektedir” (Özdek, 2006: 17-18).

Her şeyden önce, kişinin gitarı sevmesi ve nasıl çalınacağını öğrenmek için çalışmak istemesi gerekir. Ayrıca kişinin fiziksel olarak da (özellikle el, parmak ve tırnak bakımlarından) formda olması gerekir. İyi bir müzik kulağına ve güçlü bir ritim duygusuna sahip olunarak ilerleme hızlandırılır. Gitar öğrenmek isteyen bir kişinin çalışma alışkanlıklarında motive, sabırlı ve disiplinli olması gerekir” (Elmas, 1994: 83).

“Millî Eğitim Bakanlığı gitar çalgısı müfredat kitabında gitar eğitiminin kazandırmayı hedeflediği becerilerin bir incelemesi yer almaktadır;

1. Artikülasyon; Müzik aletlerini çalmak için parmakların uygun şekilde konumlandırılması ve hareketi.
2. Müzik cümlelerini anlama; Müzik cümlelerinin yapısını anlama ve doğru yorumlama.
3. Müzikal nüansları kullanma; Ritim, ton, vurgu ve diğer müzik öğelerini doğru bir şekilde yorumlanması ve uygulanması.
4. Sağ-sol el koordinasyonu; Gitarı çalarken sağ ve sol elin birlikte çalışması için koordinasyonun sağlanması.
5. Ses sürelerini yönetme; Seslerin doğru bir şekilde zamanlamaması ve müzik ritimlerine uygun ve dikkat edilmesi.

6. Sesi değiştirme; Gitarın tellerini değiştirerek farklı notalar ve akorlar oluşturma.
7. Tınları kontrol etme; Gitarın sesinin perdesinin yüksek, alçak ve diğer yönlerine göre ayarlanıp değiştirilmesi kontrol edilmesi.
8. Deşifre etme; Müzik notalarını okuma ve anlama
9. Doğaçlama; Anında ve önceden belirlenmiş bir şablon tarafından kısıtlanmadan müzik yaratma kapasitesi.
10. Bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanmak; Gitar eğitiminde kullanılan teknolojik araçları kullanarak müzik yapma ve kayıt yapma becerisi” (MEB, 2016: 5).

Piyano tonlamayı destekleyen enstrümanlar arasında yer alır ve ses alanı yedi oktavdan fazla olan temel bir çalgıdır. Piyano çalmak, öğrencinin müzikal anlayışını, zevkini ve müzik sevgisini geliştirir. Ayrıca, piyano çalmanın hem zihinsel hem de fiziksel aktivite gerektiren zorlu bir süreç olduğu belirtilmektedir. Piyano eğitiminin genel amaçları arasında uygun deşifre becerileri geliştirmek, ritimde çalmayı öğrenmek, polifoni duymak, nasıl öğretileceğini öğrenmek, müzikal bakış açısını ve keyfi geliştirmek ve bilişsel, duygusal ve psikomotor beceriler açısından gelişme sağladığı görülmektedir.

Bu nedenle, piyano eğitimi dikkat ve bakım gerektiren, öğrenciyi derste motive eden uzun bir süreçtir. Piyano, erken yaşta alınabilen ve öğrencilerin müzik anlayışını geliştirmelerine yardımcı olan en uygun enstrümanlardan biridir. Piyano eğitimi, bireylerin müziği keşfetmesine, performans yoluyla hayata geçirmesine, polifoni duymasına ve uygulamasına olanak tanır. Demirova (2008) 'e göre, “Piyano, bir enstrüman çalmak isteyen genç öğrenciler için en uygun enstrümanlardan biridir. Piyano eğitimi, öğrencilerin müzik anlayışlarını, zevklerini ve müzik sevgilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Piyano, diğer enstrümanlara kıyasla erken yaşta alınabilen en uygun enstrümandır. Piyanoda ses üretimi diğer enstrümanlara göre daha kolay olduğundan, piyano çalmak isteyen ğrenci tuşlara basarak kolayca ses üretebilir” (s.23).

“Piyano performansı, estetik ve sanatsal değerlerin yanı sıra hem zihinsel hem de fiziksel aktivite gerektiren zorlu bir süreçten oluşur. Bu yapıda zihin, G ve F nota anahtarları sistemine göre iki farklı ıtada yazılan notaları okuyarak buradaki müzikal imgeyi algılayıp kavradıktan sonra özümseyip bütün vücudu öncelikle omuzlardan

parmak uçlarına doğru giden piyanist organları doğru biçimlerde yönlendirerek bu etkinlikleri gerçekleştirmektedir. Piyano performansları sıklıkla toplum içinde ve gergin bir ortamda verilmektedir. Bu karmaşık sürecin insan beyninin belirli alanları üzerinde bir etkisi olduğundan, nörologlar ve bilim adamlarından oluşan ekipler tarafından bu konularda hazırlanan bilimsel çalışmalar vardır” (Ömür, Gültek, 2013). “Çalgı eğitimi, profesyonel müzik eğitiminin çok önemli bir bileşenidir ve müzik eğitimi yoluyla kişinin yaşamına kazandırdığı disipline katkıda bulunur. Piyano grubunu oluşturan özengen müzik eğitimi merkezinde de eğitimi almak üzere tercih edilen çalgıları arasında gitar, keman ve piyanonun en popüler çalgılar olduğu görülmüştür. Bu nedenle, bu bölümde bu üç çalgıya daha fazla yer ayrılmış ve bu çalgıların içerikleri, tarihçeleri, kullanım amaçları ve teknikleri detaylı olarak ele alınmıştır. Bu çalgıların yanı sıra, örneğin yaylı çalgılar (viyola, çello vb.), üfleli çalgılar (flüt, klarnet, trompet vb.), davul, perküsyon gibi vurmali çalgıların da daha az taleple beraber özengen müzik kurumlarında kullanıldığı bilinmektedir.

2.7. Özengen Müzik Eğitiminde Öğrencinin Yaşının Önemi

Öğrenmenin doğumla beraber başlayıp hayatımızın sonuna kadar devam eden bir süreç olduğunu düşünebiliriz. Her yaşın algı düzeyi, fizyolojik olarak eğitim ve öğretime uygun olma süreçlerinde farklılık olduğu görülebilir. Özengen müzik eğitiminde öğrencinin yaşı çok önemlidir. Özengen müzik eğitimi kurumlarında psikomotor ve ince kas gruplarının gelişimi açısından 4 ve 6 yaş arasındaki süreçte müzik eğitime başlanması uygun görülmektedir. Küçük yaşlarda öğrencinin fizyolojik ve psikolojik durumu eğitim öğretim sürecinin daha verimli olabilmesi için öğrencinin yaş ve fizyolojik olarak uygun olduğu sürede verilmesi çok önemlidir. Bu nedenle, özengen müzik eğitiminde öğrencinin yaşının belirleyici bir faktör olduğu söylenebilir. Ancak, her öğrencinin fizyolojik ve psikolojik gelişimi farklı olduğundan, bu yaş aralığına katılmayan öğrencilerin de müzik eğitiminden faydalanabileceği unutulmamalıdır. Eğitimcilerin öğrencilerin özelliklerine göre farklı eğitim yöntemleri ve materyalleri kullanarak, müzik eğitiminde her yaş grubundan öğrencinin gelişimine katkı sağlamaları önemlidir.

“Eğitimin doğumla başladığı yaygın bir bilgidir. Temel eğitimin aslında doğumda başladığını anlamak çok önemlidir. Bir çocuğun bilişsel ve duyuşsal gelişiminin çoğu, okula başladıklarında tamamlanmış olduğundan, 7 yaş onun

öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak için çok geç olarak görülür. Sağlanan erken eğitim, çocuğun sonraki öğreniminin temelini oluşturur” (Kılıç, 2010: 100).

Genellikle özengen müzik eğitimi kurumlarında başlangıç enstrümanı olarak piyano önerilmektedir. Bunun sebebi olarak küçük yaş grubunun fiziksel uygunluğu göz önünde bulundurulmasıdır. “Piyano derslerine başlayan küçük çocukların nota okuma, ritim çalma tekniği, müzikal duyarlılık, üslup farkındalığı ve müziği belirli bir sırayla icra etme gibi becerilere yönelik tutum geliştirmeleri amaçlanır” (Ercan, 1999: 143). Özellikle müzik eğitimi sürecinde, öğrencilerin fiziksel ve zihinsel gelişimi çok önemlidir. Bu sebeple, erken yaşta müzik eğitimine başlanması, öğrencilerin müzikal becerilerini geliştirmeleri ve müzikal anlayışlarını derinleştirmeleri için büyük bir fırsat sunar. Ayrıca, özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin piyano çalması önerilmektedir. Bu, notaları okumalarına, ritim çalma tekniğini öğrenmelerine ve müzikal duyarlılıklarını arttırmalarına yardımcı olur. Bu sayede, öğrenciler müziği daha iyi anlamaya başlayarak, müzikal yeteneklerini geliştirirler.

“Piyano derslerine başlamak için uygun yaş tartışma konusudur. Bir çocuğun sinir ve motor sistemlerinin 6-7 yaşına kadar tam olarak olgunlaşmadığına inanıldığı için en uygun zamanın 7-9 yaş civarında olduğu düşünülürdü. Bu bakış açısı günümüzde de yaygın olmasına rağmen Dr. Emile Jacques Dalcroze, Zoltan Kodaly, Carl Orff ve Dr Shinichi Suzuki tarafından yapılan araştırmalarda erken yaşta müzik eğitimine başlamaya bir engel olmadığı saptanmıştır” (Agay 1981, Akt. Ersoy 2010: 13). Bu nedenle, piyano eğitimi başlangıç yaşıyla ilgili tartışmalar devam etmekle birlikte, öğrencilerin bireysel özellikleri, ilgi ve yetenekleri dikkate alınarak, eğitimcilerin deneyim ve bilgisi doğrultusunda en uygun yaşta piyano eğitimine başlanması önemlidir. Genellikle üç, beş yaş ve arasındaki öğrencilerin piyano eğitimi başlangıç aşamasında renklerle piyano eğitimi, piyano çalımının oyunlaştırılması ve öğrencinin dikkatinin dağıldığı zamanlarda mola vermelerinin öğrencinin piyano eğitimine katkı sağladığı düşünülmektedir. Öğrencilere piyano eğitimi sürecinde teorik bilgilerin bunaltılmadan verilmesi gerekmektedir. Ancak teorik bilgiye de hiç değinilmeden devamlı oyunlaştırarak eğitim verilmesinin öğrencinin gelişimi açısından olumsuz bir etki ortaya çıkarabileceği öngörülmektedir.

Piyano eğitiminde sol ve fa anahtarlarından önce uzun bir süre sol anahtarıyla çalışılıp pekiştirildikten sonra fa anahtarında notaların da öğrenciye kazandırılmasının önemli olduğu söylenebilir. Küçük yaş grubundaki öğrencilere piyano eğitimi

verilirken doğru tutuş ve oturuşun kazandırılıp metronom ile çalışma alışkanlığının kazandırılması öğrencinin ilerleyen süreçlerde daha rahat ve hızlı bir şekilde eğitimini geliştireceği de öngörülmektedir. “Piyano eğitimine geç yaşta başlamanın yol açtığı psikolojik ve teknik sorunlar ve çözüm yolları üzerine yaptığı araştırma sonucunda geç başlamanın teorik bilginin öğrenilmesinde olumlu, teknik becerinin kazanılmasında ise olumsuz bir faktör olduğu kanaatine varmıştır” (Çağlar 2011: 22).

Özengen müzik eğitimi kurumlarında genellikle tercih edilen gitar, bağlama ve keman enstrümanları gibi çalgılar tercih edilirken öğrencinin fiziki yapısına göre 2/4, 3/4 gibi oranlardaki tam boy enstrümana göre daha küçük çalgıların seçilmesi müzik eğitimi için ve öğrenci için çok önemlidir. Özengen müzik eğitimi kurumlarında 6 ve üzeri yaş gruplarında öğrencinin fiziksel uygunluğuna bakılarak gitar eğitiminin de verilebileceği düşünülmektedir. Aynı zamanda Şeker ve Bilen, (2010, :113)’e göre “Bir çocuğun gelişiminin ilk eğitim aşaması 6 ila 10 yaşları arasında gerçekleşir. Çocukların keman çalmak için kullanacakları ince motor becerileri, bu süre boyunca kademeli olarak gelişmeye başlar ve ilkokul döneminin bitiminde tamamlanır”.

“Bireyin ne zaman klasik gitar çalmaya başlayabileceği konusunda bazı önemli kısıtlamalar vardır. Bu kısıtlamaların ortaya çıkması için enstrümanın performansının belirli fiziksel özellikler sergilemesi çok önemlidir. İleri düzey klasik gitar eğitimi üzerinde olumlu bir etki, psikomotor becerilerden gelecektir. Yaş sınırlaması isteniyorsa on yaşından küçük olmaması gerektiği genel olarak kabul edilmektedir. Özellikle 30 yaşından sonra çalgı eğitimine başlayıp devam etmenin oldukça zor olduğu bilinmektedir” (Özdek, 2006: 19). Bununla birlikte, bireylerin klasik gitar çalmaya başlama yaşlarına dair kısıtlamalar olsa da disiplinli bir çalışma ve özveri ile her yaştan insanın müzikal yeteneklerini geliştirebileceği unutulmamalıdır.

2.8. Özengen Müzik Eğitiminde Ailesinin Önemi

Çalgı eğitiminde de ailenin tutumu çok önemlidir, devamlı takip ve disiplin içinde olması gereken öğrenciye en büyük gelişimi ailenin bu konudaki ilgisi olacaktır. Ailenin çocuğunu tanıması ve onu kendi isteğiyle özgürce yönlendirmesi çok önemlidir. Aileyle öğretmenin devamlı iletişim halinde olup ödevlerin doğru anlaşıp takip edilmesi öğrencinin eğitim öğretim kalitesi açısından çok önemlidir. Kursun ve öğretmenin kalitesi ne kadar iyi olursa olsun ailenin de bu eğitime katkısının öğrencinin gelişiminin desteklenmesi için gerekmektedir. Ayrıca, çalgı eğitimine başlayan öğrencilerin aileleri onların motivasyonunu arttırmak için çeşitli etkinliklere

katılmalarına da yardımcı olabilirler. Konserler, müzik yarışmaları gibi etkinlikler öğrencilerin kendilerini göstermeleri ve ilerlemelerini gözlemlemeleri için önemli fırsatlar sunar. Aileler, ğrencilerinin bu tarz etkinliklere katılmalarını sağlamakla birlikte, kendileri de bu etkinliklerde aktif bir rol alarak öğrencilerine destek olabilirler. Bu sayede, çalgı eğitiminde ailelerin rolü öğrencilerin sadece müzikal gelişimlerini değil, aynı zamanda özgüvenlerini ve sosyal becerilerini de destekleyebilir.

Ailenin bir ferdi olan çocukların sağlıklı ve başarılı bir şekilde büyümesi için ailenin yükümlülükleri vardır. “Bazılarına göre, eğitimin temel amacı, çocukların başarıya olduğu kadar doğruya, iyiye ve güzele yönelim geliştirmelerine yardımcı olmak olmalıdır. Ayrıca ocukların özdenetim ve özyönetim bilinci geliştirmeleri sağlanmalıdır” (Altınköprü, 2004: 118). Ayrıca aileler, çocuklarının eğitimine aktif bir şekilde katılım göstererek, çocuklarının öğrenme sürecine destek olabilirler. ğrenme sürecine evde yapılan ödevlerle katkıda bulunmak, okulda yapılan etkinliklere katılmak ve öğretmenlerle düzenli iletişim halinde olmak, çocukların eğitim hayatında başarı elde etmelerini sağlayabilir. Bunun yanı sıra, ailelerin çocuklarına eğitim hedefleri belirlemeleri ve bu hedeflere ulaşmak için gereken kaynakları sağlamaları da önemlidir.

Aile, eğitilmiş insanların yetişmesinde önemli bir rol oynar. Rol tanımı, kişinin toplum içinde bir işlevi yerine getirmek için önceden edindiği kimliği, belirlenen toplumsal konuma uygun beklenen davranış görüntüsünü ve kişinin amaçlanan biçimde davranmasıyla sonuçlanacak söylem türünü içerir.

Bir ğrencinin akademik başarısını etkileyen en önemli faktörlerden biri ailesidir. Ailelerin çocuklarının başarısı üzerinde çeşitli etkileri vardır. Aileler, çocuklarıyla etkili iletişim ve yüksek düzeyde okul iş birliği ile çocuklarının akademik ilerlemesini önemli ölçüde etkileyebilir.

Ailelerin ocukların eğitimine katkısı sadece akademik başarıya odaklı değildir. Aynı zamanda, çocukların kişisel gelişimlerine de önemli katkılar sağlayabilirler. Aileler, çocuklarına doğru davranış biçimlerini öğretmek, sorun çözme becerilerini geliştirmek, empati kurmayı ve saygı duymayı öğretmek gibi hayatları boyunca işlerine yarayacak beceriler kazandırmak için çocuklarıyla birlikte çalışabilirler.

Ailenin çocuğun eğitimini takip etmesi eğitime kendinin de dahil edilmesi aile için çok önemlidir, Öğrencinin çalışmalarında ailenin destek vermesi ödevlerinde takip etmesi yanlışlarında uyarması ve yanında olduğunu hissettirmesi çocuk için çok önemlidir.

Suzuki yönteminde aile faktörü oldukça etkindir, ebeveynlerin etkisi şu şekilde belirtilmiştir: “Lütfen yeni eserler öğrenmede çocuklarına destek olabilmeleri açısından ebeveynlere nota eğitimi verin. Çocuk genellikle kayıttan dinlemeli, yapılamayan kısımlar olduğu takdirde ebeveynlerin destek olması gerekmektedir” (Suzuki, 2007: 24). Aile, çocuk ve öğretmen üçgeni bu yaklaşımın merkezinde yer alır. Çocuğunu evde desteklemek ve öğretmenin talimatlarını denetlemek için aile tüm derslere katılır. Ailenin de çocuğun başarısında etkisi vardır.

Coşkuner (2012: 10)’e göre “Enstrüman seçimi, müzik öğretiminin önemli bir bileşenidir. Aileler, çocuklarına daha önce çalmak isteyip de çalamadıkları bir şeyi çalmaları için baskı yapmadan, çalmak istedikleri enstrümanı seçmelerine izin vermelidir. Bir süre sonra çalmaya başlayan çocuk bu durumdan sıkılabilir. Ayrıca aileler çalgı seçerken öğretmenlerin önerilerini de dikkate almalıdır. Çocukların yaşı ve fiziksel yapısı enstrüman seçiminde önemli faktörlerdir”.

Özmenteş (2012: 65)’e göre “Öğrencilerin müzikal gelişimi ve müzik öğretimine yönelik iyi tutumların oluşması, evde şarkı söylemek, enstrüman çalmak ve müzik dinlemek gibi etkinliklerin değerini vurgulamalıdır. Aileler, çocuklarının evde istedikleri zaman müzikle uğraşmalarını engellememeye özen göstermeli ve onları müzikle daha fazla ilgilenmeye teşvik etmelidir. Ebeveynler, çocuklarına şarkı söyleyerek, müzikli oyuncaklar ve enstrümanlar satın alarak ve onları küçük yaşlardan itibaren müzik dinlemeye teşvik ederek müzikal gelişimlerini desteklemede önemli bir rol oynamaktadır” Sonuç olarak, ailelerin çocukların eğitime katkısı oldukça önemlidir. Akademik başarıya yönelik çalışmaların yanı sıra, çocukların kişisel gelişimlerine de önem vermek ve onları bu yönde desteklemek, başarılı ve mutlu bir hayat için büyük önem taşır. Ailelerin bu konuda gösterdiği çaba ve ilgi, çocukların geleceği için büyük bir fark yaratabilir.

2.9. İlgili Yayın ve Araştırmalar

Bayırlı’nın (2022) yaptığı araştırmada, özengen müzik eğitimi kurumlarındaki piyano eğitimcilerinin görüşleri doğrultusunda piyano öğretim süreci incelenmiştir. Piyano eğitimi için yapılan araştırmada, öğretim yöntemleri, ölçme ve değerlendirme

yöntemleri, kaynak kitaplar gibi konular ele alınmıştır. 30 piyano eğitimcisi ile görüşülerek, farklı öğretim yöntemleri, değerlendirme yöntemleri ve önerileri belirlenmiştir. Piyano eğitimcilerinin önerileri arasında düzenli çalışma, nota okuma eğitimi alırken, kişisel tercihleri ve ihtiyaçlarına göre bireysel veya grup eğitimini seçebileceği belirtilmiştir. Ancak, öğrenme sürecinde öğrencilerin motivasyonları ve öz-yeterlik algıları gibi faktörler önemli rol oynadığından, öğretmenlerin öğrencilere özel ilgi ve destek vermeleri gerektiği görülmüştür.

Soylu'nun (2022) araştırması, Özengen Müzik Eğitiminde kullanılan uzaktan eğitim sisteminin bazı değişkenlere göre incelenmesini amaçlamaktadır. Betimsel tarama yöntemi kullanılarak veriler anket yoluyla toplanmıştır. Öğretmen, öğrenci ve ebeveynlerden ayrı ayrı alınan toplam 158 ankete dayanarak, teknolojik zorluklar nedeniyle öğrencilerin uzaktan eğitime uyum sağlamakta güçlük çektiği, disiplin eksikliği yaşandığı, öğretmenlerin müzikal sorunları fark edemediği, öğrencilerin motivasyon sorunu yaşadığı ve iletişim eksikliği olduğu sonucuna varılmıştır. Öğretmenler ve ebeveynlerin öğrencilere yeterli rehberlik yapamadığı, uzaktan eğitim sisteminin tam potansiyelini kullanamadığı ve verimliliğin düşük olduğu görüşleri de belirtilmiştir.

Güneş'in (2022) yüksek lisans tezinde pandemi sürecinde özengen müzik eğitimi kurumlarındaki öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerinin uzaktan yürütülen çalgı eğitiminin işlevselliğine yönelik görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma evreni olarak Ankara'da bulunan özengen müzik enstitülerindeki öğretim elemanları, öğrenciler ve veliler seçilmiştir. Araştırmanın örneklemini çeşitli sanat tesislerinde programa katılan 6 veli, 7 öğrenci ve 7 öğretim elemanı oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma teknikleri kullanılmış ve görüşme yöntemi de bunlardan biridir. Veriler, özel olarak tasarlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak toplanmıştır. Görüşme formları betimsel analitik teknik kullanılarak oluşturulmuş, veriler incelenen değişkenlere göre listelenmiş ve yüzde-frekans dağılımları kullanılarak karakterize edilmiştir. Çalışmanın bulgularına göre; uzaktan eğitim yoluyla verilen çalgı eğitiminin etkililiği hakkında velilerden ve öğretmen adaylarından toplanan bilgilere dayanmaktadır. Araştırmanın sonucu olarak öğretmenler, öğrenciler ve veliler arasındaki teknolojik erişim ve yetkinlik farklılıklarının bazen zorluklar yarattığı, ancak süreç içinde gelişim göstererek uyum sağladıkları belirlenmiştir.

Altundağ'nın (2022) yüksek lisans tezinde, Türkiye'de özenen müzik eğitiminde London College of Music Uluslararası sertifika programı ve sınav aşamalarının işlevselliğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın örneklemini, Ankara'da bu sanat merkezlerinde programa katılan 23 öğrenci, 10 öğretmen ve 10 veli oluşturmuştur. Görüşme yöntemi kullanılarak toplanan verilere dayanarak, çalışmanın sonuçları aşağıdaki şekilde özetlenebilir: Program hakkında yeterli bilgiye sahip olunmadığı ve programın amaçları hakkında bilgi yetersizliği olduğu tespit edilmiştir. Ancak, programın öğrencilerin çalgılarıyla ilgilenmelerine pozitif etkisi olduğu görülmüştür. Ayrıca, sınavların çocukların hedefleri ve öz denetimlerini etkilediği ve program kitaplarının seviyeleri arasında dengesizlik olduğu belirtilmiştir. Program öğretmenlerinin dil yönünden yetersiz kaldığı ve pandemi dönemi sonrası sınav uygulamalarının olumsuz olduğu da tespit edilmiştir.

Oğuz'un (2022) yüksek lisans tezinde özenen müzik eğitimi kurumlarında keman eğitimi alan öğrencilerin Otakar Sevcik alıştırması ile yapılan uygulamalar sonrasında, doğru tutuş ve duruş, motivasyon, eser çalışma becerisi ve müzik türleri konusunda gelişimlerinin incelenmesini amaçlamıştır. Araştırma, 2 özenen müzik eğitimi kurumunda 9 keman öğrencisi üzerinde gerçekleştirilmiştir. Sevcik alıştırmasının sağ ve sol el teknikleri açısından olumlu sonuçlar verdiği belirtilmiştir. Araştırmanın sonucunda kullanılan alıştırma öğrencilerin yay tutma, pozisyon konumlandırma, detache, legato gibi teknikleri doğru uygulayabilme özelliklerinin gelişim göstermesine yardımcı olduğu görülmüştür.

Sarı'nın (2021) yüksek lisans tezinde, Adana ili Seyhan ve Çukurova ilçelerinde hizmet veren özenen müzik eğitimi kurslarına dair yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşleriyle araştırma yapılmıştır. Araştırmada özenen müzik eğitimi kurslarına devam eden öğrencilerin, velilerin ve öğretmenlerin düşünceleri toplanmış, kursların fiziksel imkânları, öğretmen sayısı ve niteliği, kayıtlı öğrenci sayısı ve nitelikleri, yapılan etkinlik sayısı ve türleri incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda, özenen müzik eğitimi kurslarının öğrencilerin müzikal yeteneklerini geliştirmeleri için önemli bir kaynak olduğu belirlenmiştir. Ancak, kursların geliştirilmesi için bazı öneriler de sunulmuştur. Örneğin, öğretmenlerin daha iyi eğitim almaları ve kursların daha iyi donanımlı hale getirilmesi gerekmektedir. Sonuç olarak, özenen müzik eğitimi kursları, öğrencilerin müzikal yeteneklerini geliştirmeleri için

önemli bir araçtır. Bu kursların yöneticileri tarafından daha iyi yönetilmesi ve geliştirilmesi, öğrenci ve velilerin daha fazla faydalanmasını sağlayabilir. Ayrıca, müzik eğitiminin önemi ve faydaları halka daha iyi anlatılmalı ve gençlerin müzikal yeteneklerinin keşfedilmesi için daha fazla yatırım yapılmalıdır. Bu sayede, müzik eğitimi herkes için daha erişilebilir hale gelebilir ve ülkemizde müzikal yeteneklerin keşfedilmesi ve geliştirilmesi daha yaygın bir hale gelebileceği düşünülmektedir.

Ceviz'in (2021) doktora tezi, başlangıç düzeyinde özengen gitar eğitimi için bir rehber müfredat oluşturmayı ve uygulamalı bir perspektifle incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, karma bir model olarak nicel ve nitel boyutları birleştirmektedir. Teorik temelli müfredat hazırlama kısmı literatür tarama tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Deneysel bileşeninde ise tek grup son test modeli ile 11 haftalık bir öğretim programı uygulanmıştır. Performans testlerinden elde edilen veriler, belirlenen 5'li likert ölçeğine göre üç alan uzmanı tarafından değerlendirilmiştir. Kuramsal bilgi testleri ve performans testlerinin ağırlıklı ortalamaları hesaplanarak her bir ünite için başarı puanları belirlenmiştir. Araştırma sonucunda, hazırlanan kılavuz program tasarısının ünitelerinin ortalama başarı puanları 81-100 aralığında, öğrencilerin ünitelere göre ortalama başarı puanları ise 92,6-96,82 aralığında yer almış ve programın oldukça başarılı olduğu sonucuna varılmıştır. Bu tezin sonuçları, başlangıç düzeyinde özengen gitar eğitimi alan öğrenciler için bir rehber niteliği taşımaktadır.

Bilen'in (2020) yüksek lisans tezi, İstanbul'da özengen müzik eğitimi alan öğrencilerin müzikal motivasyonlarını çeşitli değişkenler doğrultusunda incelemeyi amaçlamaktadır. Veri toplama aracı olarak, öğrencilerin kişisel bilgileri (cinsiyet, yaş, vb.) ve müzikal motivasyon düzeylerini ölçmek için iki bölümden oluşan bir ölçek kullanılmıştır. Çalışma grubunun yaş aralığı 7 yaş ve altı ile 15 yaş ve üstü olarak belirlenmiştir. Araştırmanın sonucuna göre, amatör müzik eğitimi alan öğrencilerin genel müzikal motivasyon düzeyi "Oldukça Önemli" seviyesindedir. Çaba sarf etme, yetenek ve müzik algısı ve duyguları/hisleri alt boyutlarında da "Oldukça Önemli" seviyesinde, sınıf ortamı ve çevresel faktörleri ve müzikle ilgili geçmişin olması alt boyutlarında ise "Önemli" seviyesindedir. Öğrencilerin müzikal motivasyon düzeylerinin demografik özelliklerine göre ilişkisine bakıldığında, cinsiyet, yaş, haftalık çalgı saati, solfej dersi alıp almadığı, konserde yer alıp almaması, uluslararası sınavlara katılıp katılmadığı, ailede müzik ile ilgilenen bireyler olup olmadığı, ikinci

bir çalgı alıp almadığı, konsere gitme sıklığı, dinlediği müzik türü, müzik ile ilgili dergi gazete vb. yayınları takip edip etmediği değişkenleri arasında anlamlı farklılıklar oluşturduğu sonucuna varılmıştır.

Hancıoğlu'nun (2020) yüksek lisans tezinde, Ankara'da amatör müzik eğitimi veren kurumların eğitim felsefeleri ve yönetim uygulamaları incelenmiştir. Bu araştırmada, amatör müzik eğitimi veren kurumların eğitim bilgisi ve yönetim uygulamaları değerlendirilmiş ve farklı görüşler ortaya çıkmıştır. Kurumların yöneticileri ile ders alan öğrencilerin farklı düşünceleri dikkate alınarak, yönetici ve öğrencilere farklı anketler uygulanmıştır. Ankara'daki özengen müzik eğitimi veren 10 kurumdan örneklemler alınmış ve belgesel tarama ve anketler kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, özel müzik eğitimi veren kurumların müfredat ve eğitim ilkelerinde ortak bir bilgi eksikliği olduğu ve yönetimin sadece ara sıra denetlendiği tespit edilmiştir. Ayrıca, bu kurumların ticari kaygılarının, henüz mesleğini icra etmeyen lisans ğrencilerinin öğretmenlik yapmasına neden olduğu da ortaya çıkmıştır.

Tokatlı'nın (2020) yüksek lisans tezinde benzer bir çalışma olarak özengen müzik eğitimi kurumlarında keman derslerini yürüten öğretmenlerin karşılaştığı problemler adlı konusu ele almıştır. Bu tez kendi çalışmamla benzerlikler taşımaktadır. Ancak, bu çalışmada keman ğrencilerinin özel problemleri üzerinde durulduğu için kendi çalışmam için farklı bir bakış açısı oluşturmuştur. Özengen müzik eğitimi alan öğrencilerin problemleri üzerine birçok araştırma yapılmış olmasına rağmen, keman ğrencilerinin problemlerine yönelik araştırmaların sayısının daha az olduğu grlmştir. Bu nedenle, keman ğrencilerinin problemlerine odaklanarak, özengen müzik eğitimi alan öğrencilerin genel problemlerinin araştırılması ve bu alandaki açıkların doldurulmasına katkı sağlanabileceği düşünülmektedir. Bu araştırmanın yapılmasıyla, müzik eğitiminin niteliğinin artması ve özengen müzik eğitimi kurumlarında yürütülen eğitimin daha iyi hale getirilmesine yardımcı olunması amaçlanmıştır. Ayrıca bu çalışmanın amacı, özengen müzik eğitimi alan keman ğrencilerinin müzikal yeteneklerinin geliştirilmesi için farklı bakış açıları ve öneriler sunmaktır. Bu araştırmanın özengen müzik eğitimi kurumlarında keman derslerini yürüten öğretmenlerin karşılaştığı problemleri tespit ederek çözüm nerileri sunması, özengen müzik eğitimi konusunda sınırlı sayıda araştırmanın olması, müzik eğitiminin niteliğinin artmasına katkı sağlaması, bir kaynak niteliği taşıması ve ilgili konularda

yapılacak diğer araştırmalar için önemli olması nedeniyle önemlidir. Yapılan çalışmada, Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı kâr amacı güden müzik okullarında görev yapan 25 keman eğitmeninin yaşadığı problemleri tespit etmeyi ve çözüm önerileri sunmayı hedeflemektedir. Bulgulara göre, öğrencilerin yaşadığı teknik sorunlar, kullanılan öğretim yöntemi, öğrenci performansları, kurumun işleyişi ve öğrenci görüşleri olmak üzere beş ana grupta sorunlar belirlenmiştir. Görüşme tekniği, veri toplama sürecinin bir parçası olarak kullanılmıştır ve yanıtların betimsel bir analizi yapılmıştır. Çalışmada, özengen müzik eğitimi alan keman öğrencilerinin karşılaştığı problemlere özellikle odaklanılmıştır. Bu grupların içinde, farklı sorunlar belirlenmiştir. Bu sorunlar için de şu önerilerde bulunulmuştur. Öncelikle, öğrencilerin birlikte çalgı çalabileceği toplu derslerin verilmesi, keman derslerine ek olarak işitme, solfej ve orkestra derslerinin verilmesi ve öğrencilerin kent içerisindeki sanatsal faaliyetlere yönlendirilmesi önerilmiştir. Öğretmenlerin önerilerine göre, özengen keman eğitimi alan öğrencilerin sağ ve sol kol teknik davranışlarından kaynaklanan sorunlar yaşadıkları, ders dışı çalışmalarının miktarı ve niteliğinin öğrenme hızını etkilediği ve öğretmenin öğrencilerin hatasız çalmaları için ders içi ve ders dışı uygulamalarda farklı yöntemler kullandıkları belirtilmektedir. Bu yöntemler arasında, ayna karşısında çalıştırma, video kaydı yapma, entonasyon problemleri için tuşe bantlama ve akort cihazı kullanımı gibi çeşitli teknikler yer almaktadır. Öğretmenlerin öğrencilerin motivasyonunu artırmak için keman eğitimi sırasında öğrencilerin sevdiği farklı müzik türlerindeki melodileri kullanmaları gerektiği belirtilmiştir. Öğretmenlerin eşlik ile çalmanın faydalı olduğunu düşündüğü ve öğrencilerine bir çalgı ile eşlik ettiği de belirtilmiştir. Piyano eşliği ile çalmanın öğrencinin müzikal ufkunu genişleteceği, onların eserleri daha kolay ezberleyebileceği ve müzikalite açısından önemli olduğu ifade edilmiştir. Öğrencilerin desteklenmesi ve başarılarının kutlanması, motivasyon ve öz-yeterliklerini artırabilir. Ayrıca, öğrencilerin fiziksel ve işitsel özellikleri göz önünde bulundurularak çalgı eğitimi başlamadan önce uygun çalgılara yönlendirilmesi önerilmiştir. Öğretmenlerin çalışma koşulları da göz önünde bulundurulmalıdır. Bu nedenle, öğretmenlerin temel ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalı, ders programlarının yoğunluğu azaltılmalı, dersler arasında mutlaka boşluklar bırakılmalı ve öğretmenlere dinlenebilecekleri ve yemek yiyebilecekleri alanlar tahsis edilmelidir. Sonuç olarak, öğretmenlerin öğrencilerin ilgisini ve motivasyonunu artırmak için keman eğitimi sırasında öğrencilerin müzikal tercihlerini kullanmaları ve piyano eşliği ile çalmaları önerilmektedir. Son olarak, kurumların

fiziksel şartları iyileştirilmeli, öğretmenlerin teknolojik araçlardan daha fazla yararlanmasına izin verilmesi gerektiği önerilmiştir.

Ceviz'in (2020) özengen klasik gitar eğitiminde öğretim programına yönelik ihtiyaç analizi adlı dergi makalesinde yaptığı çalışmanın amacı başlangıç gitar eğitimi müfredatının gerekliliğini ortaya koymaktır. Araştırmanın betimsel modelinde durum tespiti kullanılmış olup, verilerin toplanmasında görüşme formu kullanılmıştır. Beş akademisyene ve beş gitar öğretmenine konuyla ilgili 10 soru verilmiş, ses kayıtları dinlenerek elde edilen bilgiler içerik analizi yaklaşımı kullanılarak incelenip değerlendirilmiştir. Çalışmanın bulguları, başlangıç düzeyinde bir gitar eğitimi müfredatının geliştirilmesi önerisine yol açmıştır. Bu müfredat, temel gitar bilgisi, nota, gitar çalma tekniği ve egzersizleri içeren konuları kapsamalıdır. Ayrıca, müfredat eksikliği olduğu da belirtilmiştir.

Ataman'ın (2020) yaptığı özengen çalgı eğitimine yönelik güdülenme ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması adlı dergi makalesinde çalışmanın amacı, gönüllü çalgı eğitimine katılanların motivasyon seviyelerini ve düzeylerinin değerlendirilmesinde kullanılabilecek bir motivasyon ölçeği oluşturmaktır. Araştırmanın çalışma grubunda yer alan 280 katılımcı, Çanakkale ve Balıkesir'de resmi ve özel yaygın eğitim kurumlarında özengen eğitim enstrümanları konusunda eğitim almaktadır. Çalgı eğitimi için ölçek geliştirme aşaması boyunca 47 motivasyon unsuru geliştirilmiştir. Geliştirilmekte olan ölçme aracının geçerlik ve güvenirliği madde analizi ve açımlayıcı faktör analizi ile değerlendirilmiştir. Madde-test korelasyon katsayısı düşük olan maddeler ile açımlayıcı faktör analizi sonucunda birden fazla bileşende örtüştüğü belirtilmiştir. Sonuç olarak, özengen çalgı eğitimine yönelik güdülenme ölçeğinin psikometrik özellikleri dikkate alındığında, özengen çalgı eğitimi alan bireylerin bu eğitime yönelik güdülenmelerinin ölçülmesinde geçerli ve güvenilir bir şekilde kullanılabilecek bir ölçme aracının geliştirildiği düşünülmektedir.

Tüzlin'in (2019) yüksek lisans çalışması, özel müzik okullarında öğrencilerin eğitim fakülteleri tarafından düzenlenen özel yetenek sınavlarına nasıl hazırlandıklarını anlamak için yapılmıştır. Çalışmanın örneklemini İzmir ve Denizli illerindeki 22 özel müzik okulundan 109 öğrenci ile 42 yönetici ve öğretmen oluşturmuştur. Araştırmacı, beşli likert ölçeği kullanarak iki ayrı anket oluşturmuş ve bunları örneklem popülasyonuna uygulamıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı

istatistiksel teknikler (sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma) kullanılmıştır. Ayrıca, ölçeklerin güvenilirliğini doğrulamak için güvenilirlik analizi ve madde-toplam puankorelasyonu kullanılmıştır. Çalışma, öğrencilerin, idarecilerin ve öğretmenlerin işitme, okuma-yazma, ses ve çalgı eğitimi ile kurumların eğitim sistemleri ve süreci hakkındaki görüşlerini toplamıştır. Özgün yetenek sınavlarına hazırlık eğitimine yönelik öneriler, elde edilen sonuçlar doğrultusunda sunulmuştur. Özel müzik eğitimi veren özel kurumlarda özgün yetenek sınavlarına hazırlık eğitimi sonuçlar yorumlanarak tavsiyelerde bulunulmuştur.

Daş'ın (2018) Ankara örneği üzerine yaptığı yüksek lisans tezi, müzik kurslarında verilen bağlama eğitiminin durumunu inceler. Bu çalışmanın amacı, özengen müzik eğitimi veren kurumlarda eğitim gören bağlama öğrencilerinin müzik derslerindeki mevcut eğitim düzeyini belirlemektir. Görüşme sürecinde, bağlama eğitmenleri, öğrencileri, velileri ve kurs yöneticileri ile görüşülerek bilgi toplanmıştır. Öğretmen görüşmelerinde, mezun oldukları okullar, öğretmenlik deneyimleri, derslerde kullandıkları öğretim stratejileri, dersin fiziksel altyapısı ve teknolojik kaynaklarının uygunluğu gibi konular incelenmiştir. Bu bilgilerin analizi, öğretmenlerin verdiği bilgiler ışığında yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda görüşmelerle elde edilen bulgular değerlendirilmiş ve öğretmenlerin büyük çoğunluğunun mesleki müzik eğitimi verilmeyen okullardan mezun olduğu, kendi oluşturdukları metotları kullandığı ve öğrencilerin kurs dışında yeterli düzeyde çalgılarını çalışmadığı tespit edilmiştir. Araştırmanın ortaya çıkardığı sorunlara yönelik çözüm önerileri sunulmuştur ve bu çalışmanın, bugün ve gelecekteki bağlama eğitimine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Tepeli'nin (2018) yüksek lisans tezinde, Ankara'da faaliyet gösteren 48 özengen müzik eğitimi veren kurum karma araştırma modeli ile incelenmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre, bu kurumların çoğunluğu 6-13 yaş arası çocuklara yönelik eğitim verirken, az bir kısmı gençlere ve yetişkinlere de müzik eğitimi vermektedir. Kurumlar 2 ila 18 öğretmen istihdam etmektedir ve genellikle 3 ila 5 öğretmen çalıştırmaktadırlar. Özengen müzik eğitimi veren okulların müzik teorisi, müzikal işitme ve solfej konularında temel eğitim verdiği belirlenmiştir. Ancak, araştırma sonuçları, özengen müzik eğitimi merkezlerinde teori ve uygulama konularında ciddi problemler olduğunu ortaya koymaktadır.

Çağlar'ın (2011) Özengen keman eğitimi alan öğrencilerin temel hedeflere erişme düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Bir müzik kursu örneği) adlı doktora çalışmasında müzik eğitiminde özengen kemanın önemine odaklanarak öğrencilerin temel hedeflere ulaşma düzeyini etkileyen değişkenleri incelemiştir. Ankara'daki bir müzik kursunda ilk kez özengen keman eğitimi alan 24 kişilik bir örneklem grubu üzerinde yürütülen araştırmada, yaş, cinsiyet ve süreç değişkenleri incelenmiştir. Öğrencilerin temel hedeflerine erişme düzeyleri bilişsel ve devinışsel testler kullanılarak ölçülmüştür. Araştırmanın sonucunda, yaş ve cinsiyet değişkenlerinin temel hedeflere erişmede etkisinin olmadığı, ancak süreç değişkeninin önemli bir faktör olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlar özengen keman eğitimi verilirken bu değişkenlerin dikkate alınması gerektiğini göstermektedir.

Özdek'in (2006) yüksek lisans çalışması, ülkemizde özengen müzik eğitimi veren kurumlarda klasik gitar öğretiminde kullanılan teknikleri, öğretmen ve öğrencilerin tutumlarını, bu süreçte ortaya çıkan amaç ve sorunları tespit etmek ve çözüm önerileri sunmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonuçları, frekans ve yüzde dağılımı gibi verilerle tablolar ve pasta grafikleri kullanılarak gösterilmiş ve yorumlanmıştır. Bu amaçla, 16 ildeki 55 klasik gitar eğitimcisiyle yapılan anket, 12 çoktan seçmeli ve 1 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Ayrıca, araştırmanın 13. açık uçlu sorusu da içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Sonuçlar, özel müzik eğitimi veren kurumların bir araya gelerek kendini denetleyen bir yapıda örgütlenmesi, sadece ticari çıkarları gözetmeyen bir yaklaşım benimsemesi ve nitelikli müzik eğitimcisi adayları için gerekli uzmanlığa sahip eğitimcilerin istihdam edildiği bir ortamın oluşturulması gerektiği şeklinde ortaya konmuştur.

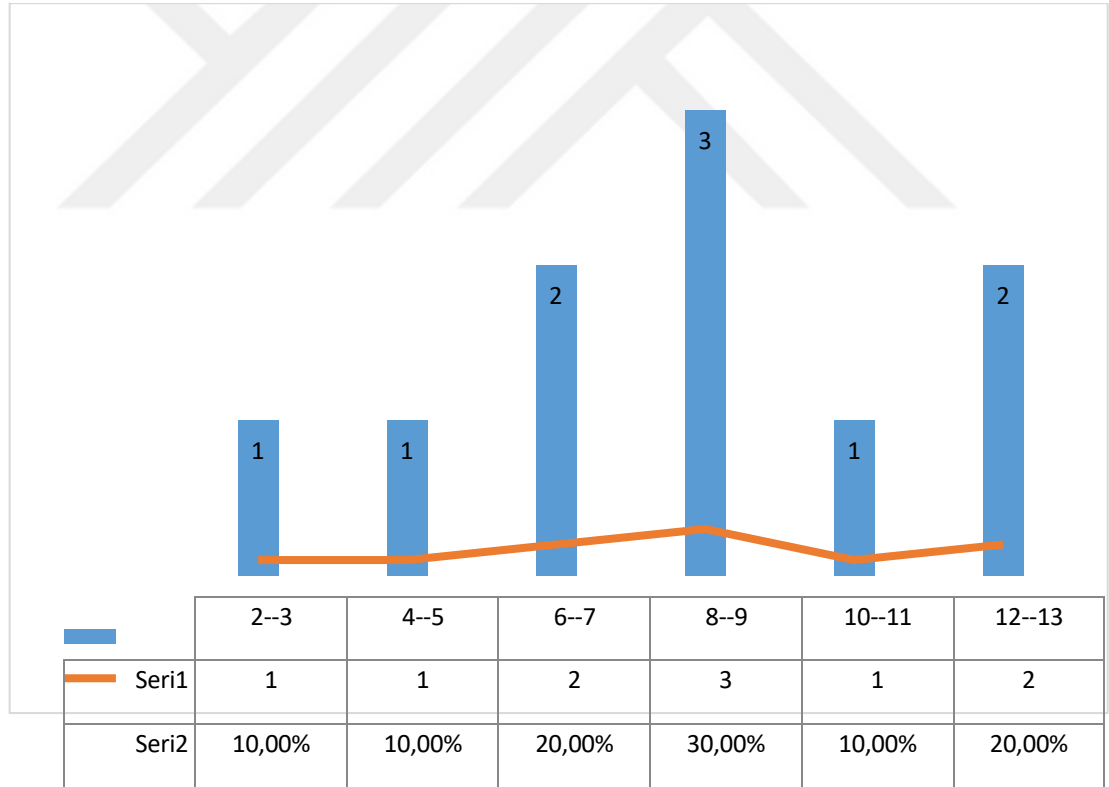
3. YÖNTEM

Bu araştırma nitel araştırma paradigmasına uygun bir biçimde görüşme yöntemiyle ele alınmıştır. Bu doğrultuda, araştırmada özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim alan öğrencilerin yaşadıkları problemlerin tespiti ve öğrenci merkezli çözüm önerilerinin ortaya çıkartılması amacıyla öğrenci ve velilerin görüşlerine başvurulmuştur.

3.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırma Tokat/Turhal ilçesinde eğitim-öğretim faaliyetlerine devam eden bir özengen müzik eğitimi kurumunda öğrenim gören, ilk ve ortaöğretim düzeyinden 5'er olmak üzere toplam 10 öğrenci ve 10 veli ile gerçekleştirilmiştir.

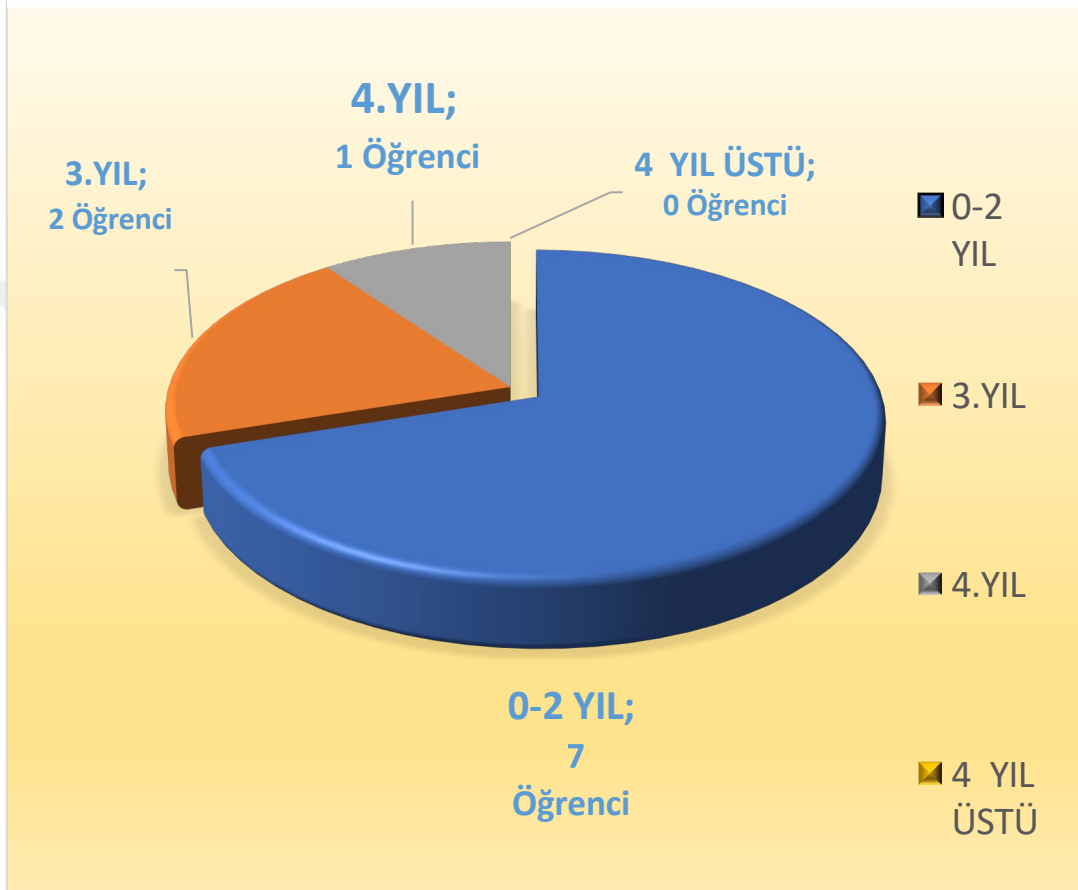
Tablo 3.1. Çalışma grubunda yer alan öğrencilerin, özengen müzik eğitimine başlama yaşlarına ilişkin görüşleri

Tablo 3.1.'de görüldüğü gibi, özengen müzik eğitimine kaç yaşında başladınız sorusuna öğrencilerin %10'u 2-3 yaşında, %10'u 4-5 yaşında, %20'si 6-7 yaşında, %30'u 8-9 yaşında, %10'u 10-11 yaşında, %20'si 12-13 yaşında yanıtını vermişlerdir.

Bu bulgular sonucunda, öğrencilerin özengen müzik eğitimine başlama yaşı olarak çoğunluğu, %30'luk bir oranda 8-9 yaşında yanıtını veren öğrencilerin oluşturduğu görülmektedir. Daha sonra öğrencilerin özengen müzik eğitimine sırasıyla 6-7 yaşında ve 12-13 yaşında başladıkları görülmektedir.

Tablo 3.2. Öğrencilerin özengen müzik eğitimi aldıkları zaman dilimi

Tablo 3.2’de görüldüğü gibi, kaç yıldır özengen müzik eğitimi alıyorsunuz sorusuna, öğrencilerin 7 tanesi %70 oranıyla 0-2 yıl, 2 öğrenci %20 oranıyla 3 yıl, 1 öğrenci de %10 oranıyla 4 yıl yanıtını vermiştir. Daha fazla yanıtını veren öğrenci olmamıştır. Bu bulgular sonucunda, öğrencilerin %70’inin özengen müzik eğitimini 0-2 yıldır aldıkları ve 5 yıldan daha fazla eğitim alan öğrencinin olmadığı görülmektedir.

3.2. Veri Toplama Aracı

Araştırma, bilimsel araştırma modellerinden biri olan genel tarama modelinde betimsel bir çalışma olup araştırma verilerine ulaşabilmek için nitel araştırmalarda sıkça kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme yöntemine başvurulmuştur.

Stewart ve Cash'e (1985) göre görüşme, “ciddi bir niyetle soru sormayı ve sorulara yanıt vermeyi içeren iki yönlü, etkileşimli bir iletişim sürecidir” (Yıldırım ve Şimşek 2013: 147).

“Görüşme, sözlü veri toplama (soruşturma) yöntemidir. Görüşme, öncelikle yüz yüze yapılmanın yanı sıra telefon veya görüntülü telefon üzerinden de yapılabilir” (Karasar, 2009:165).

“Stewart ve Cash'e (1985) göre, “görüşme formu yöntemi, benzer konuları ele alarak farklı insanlardan aynı tür bilgilerin toplanması amacıyla hazırlanır. Soruların cümle yapısı, görüşme sırasında değiştirilebilir ve bazı konuların ayrıntılarına daha çok odaklanılabilir veya daha samimi bir sohbet tarzı benimsenebilir” (Yıldırım, Şimşek, 2013: 150).

Görüşme formu yöntemi, Stewart ve Cash (1985) tarafından önerildiği gibi, “benzer konularda farklı insanlardan aynı tür bilgilerin toplanması için kullanılabilir. Görüşmeci, soruların cümle yapısını değiştirebilir, bazı konulara daha fazla odaklanabilir veya daha rahat bir sohbet tarzı kullanabilir”.

Görüşme formunda yedi soru belirlenmiş olup formun kapsamı, geçerliği ve uygunluğu için üç uzmana başvurulmuştur. Görüşme formunun işlevliğini saptamak açısından çalışma grubunda bulunmayan beş öğrenciye ön uygulama yapılmış, gerekli düzeltmelerle birlikte form nihai haline getirilmiştir.

3.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Görüşme formunun hazırlanması aşamasında geniş bir kaynak taraması yapılmıştır. Tokat/Turhal ilçesindeki eğitim faaliyetlerini sürdüren özengen müzik eğitim merkezinin yanı sıra Türkiye’deki farklı özengen müzik eğitim merkezleriyle ilgili yapılmış araştırmalar incelenmiş ve yazılmış tezlere, makalelere, kitaplara ulaşılmaya çalışılmıştır. Bu çalışmalardan derlenen bilgiler ışığında yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Görüşme formunda; özengen müzik eğitimi derslerinde toplu veya birebir derslerin olumlu ve olumsuz yönleri, ev ortamının çalgı kullanımına uygunluğunun belirlenmesi, özengen müzik eğitimi veren kurumlar ile ailelerin iletişimleri, öğrencilerin öğretmenleriyle karşılaştığı iletişim sorunları ve çözüm önerileri, öğrencilerin kullandıkları çalgıların kalite ve yeterliliklerinin önemi ve özengen müzik eğitimi kurumlarında ders alan öğrencilerin karşılaştığı problemler çerçevesinde sorulara yer verilmiştir.

Araştırma verileri, araştırmaya katılan tüm katılımcılarla birebir görüşülerek toplanmıştır. Araştırma toplam 7 sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu, kolayda örnekleme yöntemiyle belirlenen 10 öğrenci ve 10 veli ile birebir görüşülerek toplanmıştır. Yapılan her görüşme katılımcının izniyle kayıt altına alınmıştır. Görüş ifadeleri daha sonra bilgisayar aracılığıyla yazıya dökülmüştür. Verilerin analizinde ise betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Yapılan görüşmeler neticesinde toplanan verilere ilişkin gerçekleştirilen çözümlemeler sonucunda ortaya çıkan temaların belirlenmesinde ilgili görüşme sorularından yararlanılmıştır. Etik kurallar gereği katılımcı ifadelerinden bazılarına yer verirken doğrudan isimleri yansıtmamak amacıyla öğrenciler için Ö-1, Ö-2, Ö-3..., veliler içinse V-1, V-2, V-3... simgelerinden yararlanılmıştır.

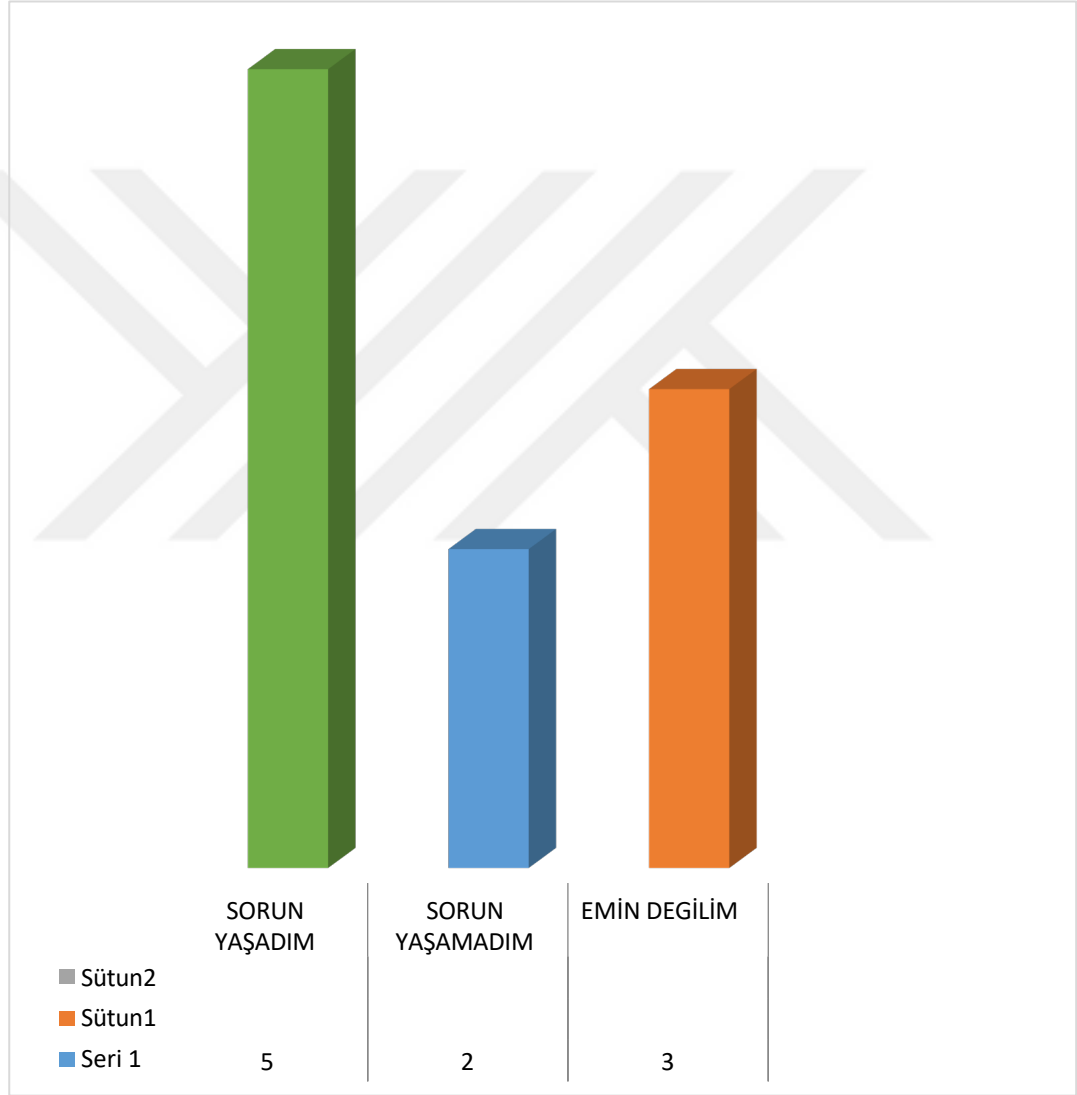

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgulara ve bulgulara ilişkin yorumlara yer verilmiştir.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

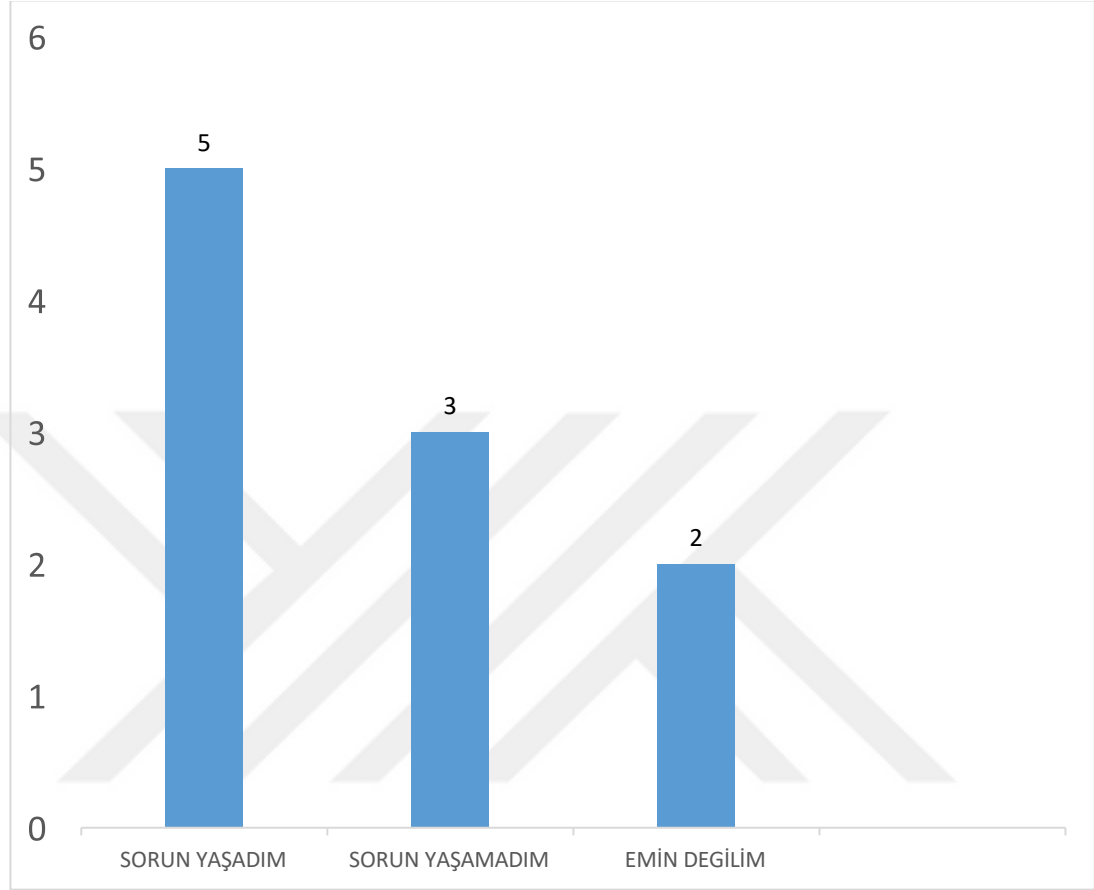
Tablo 4.1. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin öğretmen kaynaklı problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşler

Tablo 4.1’de görüldüğü gibi özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören 10 öğrenciden 5 öğrenci, %50 oranıyla öğretmen kaynaklı sorun yaşadım, 2 öğrenci %20 oranıyla öğretmen kaynaklı sorun yaşamadım ve 3 öğrenci de

%30'oraniyla öğretmen kaynaklı sorun yaşıyıp yaşamadığı konusunda emin değilim yanıtını vermiştir.

Tablo 4.2. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin velilerinin öğretmen kaynaklı problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşler

Tablo 4.2’de görüldüğü gibi özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören 10 veliden 5 veli, %50 oranıyla öğretmen kaynaklı sorun yaşadım, 2 veli %20 oranıyla öğretmen kaynaklı sorun yaşamadım ve 3 veli de %30’oraniyla öğretmen kaynaklı sorun yaşıyıp yaşamadığı konusunda emin değilim yanıtını vermiştir.

Aşağıda bu alt problem çerçevesinde öğrenci ve veli görüş ifadelerinden bazılarına doğrudan yer verilmiştir;

Ö-1: “Öğretmen bazen yorgun olduğundan dolayı verimli ders işleyemediğimiz oluyor”.

V-1: “Öğretmenin verdiği notalar ile aynı parçanın piyanoda çalınan notalardan farklı olması kulağa farklı gelmesiyle çalışılması zor oluyor, öğretmenin bağlamada takip ettiği sanatçıyla bizim bildiğimiz kulağımızın alışkın olduğu sanatçı farklı

olduğundan zorlanıyoruz bu durumun öğretmen kaynaklı sorun yaşadığımız konusunda emin değilim”.

Ö-2: “Öğretmenimizden genellikle memnunuz bazen dikkat dağınıklığı ve umursamaz olmazsa daha iyi olacağını düşünüyorum öğretmenle alakalı sorun yaşamadım”.

V-2: “Öğretmen ders aralarında dinlenmediği için bazen dersler verimsiz geçebiliyor bu durumda kurumda öğretmen kaynaklı problem yaşamamıza sebep oluyor”.

Ö-3: “Kurumdaki öğretmen değişimlerinden dolayı sorun yaşıyorum öğretmene ve ders ilerleyişine alıştığında gelen değişiklikler öğretmen devamlılığının olmaması yavaş ilerleme ve zaman kaybına sebep olabiliyor ama emin değilim”.

V-3: “Öğretmenin çocuğun seviyesine uygun ders yapamaması öğretmenin pedagojik formasyon eksikliği, dersin dışında öğretmenin müzikle yaklaşması sevdirmesi ve enstrüman çalması ve dersi daha etkili eğlenceli katması gerekiyor yine de emin değilim”.

V-4: “Eğitim kurumunda eğitim veren öğretmenlerin eğitim alan öğrencinin seviyesine inmemesi ve ona anlayışlı sabırlı yaklaşmaması öğrencinin kurstan soğumasına ve öğrenmek istememesine sebep oluyor”.

Ö-4: “Benimle az iletişime geçiyor beni dinlemiyor istediklerime saygı duymuyor”.

V-5: “Genelde öğretmen kaynaklı bir problem yaşamadım kurumla alakalı bazen problem yaşamaktayım”.

Ö-6: “Öğretmen kaynaklı problemle karşılaşmadım fakat bazen öğretmenim ders saatlerini kendine göre ayarlıyor bu da benim planlarımda sorun olmasına sebep olabiliyor”.

V-6: “Ayda bir kez veli derse katılsa süreçten daha çok haberimiz olabilir. Öğrenci öğretmen iletişimini daha rahat gözlemleyebiliriz, öğretmen kaynaklı problem yaşamadım”.

Ö-7: “Piyano çalarken ellerimi doğru pozisyonda tutamıyorum, yeterince alıştırma yapmadan ilerledik”.“Çocuğum piyano çalarken, çalamadığı parça olduğunda öğretmenin kızdığını ve bu yüzden bazen kuruma gelmek istemediğini söylüyor”.

Ö-8 “Öğretmenim bazen çok yorgun ve halsiz görünüyor bu yüzden ders güzel geçmiyor”.

V-7“Öğretmen derslere gelmeyip telafileri peş peşe 2 saat yapıyor buda çocuğumu yoruyor 2 saat dersin çok olduğunu düşünüyorum”.

Ö-9 “Yay çekme çalışmalarında öğretmen yanımda olmadığı için doğru ses çıkartamıyorum”.

V-7 “Kendi isteğimle zorla çocuğumu gönderiyorum öğretmeniyle çocuğum anlaşıyorlar öğretmenin çocuğumu motive etmediğini düşünüyorum”.

Ö-10: “Öğretmenim dersten çok çıkıyor ve derse çok ara veriyor dikkatim dağılıyor”.

V-10: “Toplu ders olduğunda istediğimiz verimi alamıyoruz, bunun öğretmen kaynaklı bir sorun mu yoksa kurumla ilgili bir sorun mu emin değilim”.

Analiz edilen görüş ifadelerine dayanarak, öğrencilerin bazıları öğretmenlerinin zaman zaman dikkat dağınıklığına ve yorgunluğuna bağlı olarak verimli ders işleyemediklerini belirtmiştir. Ayrıca öğrenciler, öğretmenlerinin ders aralarında yeterince dinlenmemeleri veya ders saatlerini kendilerine göre ayarlamaları nedeniyle sorunlar yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Öğrenciler ayrıca bazı öğretmenlerin pedagojik formasyon eksikliğinden dolayı öğrencilerinin seviyelerine uygun ders veremediğini ve iletişim problemleri yaşadıklarını da söylemişlerdir. Öte yandan, velilerin bazıları öğretmenlerin müzik eğitiminde pedagojik yaklaşım eksikliği olduğunu, ders dışında müzikle yaklaşarak öğrencilerin müziği sevmelerini sağlamaları gerektiğini ve öğrencilerle daha iyi iletişim kurmaları gerektiğini belirtmişlerdir. Ayrıca, veliler bazı öğretmenlerin öğrencilerin seviyelerine uygun ders veremediğinden ve öğrencilerle anlayışlı bir şekilde iletişim kuramadıklarından dolayı çocuklarının kursa gitmek istemediğini söylemişlerdir. Veliler, öğretmenlerin ders aralarında ve derslerin ilerleyişinde tutarlılık sağlamaları gerektiğini ve ayda bir kez veli derse katılarak süreç hakkında daha fazla bilgi sahibi olmaları gerektiğini de belirtmişlerdir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı öğretmen kaynaklı problemlerin başında, çalgı eğitiminin başlangıç sürecinde öğretmen teknik davranışları öğrencilere aktarırken öğretmenin öğrenciyle iletişim

kuramadığı, öğrenci motivasyonunu sağlamadan ve tekniğin tam öğrenilmeden yeni teknik ve konulara geçildiği, metronom kullanılmadan parçaların çalışıldığı için hız ve ritme uygun olarak parçaların çalınmadığından öğrencinin istek ve motivasyonunda düşüklük olduğu belirtilmiştir. Bu gibi durumlarda öğrencinin öğrenme isteğinin azaldığını, öğrenilecek konuya ilginin kalmadığını, beklentinin olmadığını, öğrenilecek tekniklerin gittikçe zorlaştığını, öğrencinin bunları öğrenmek için yeterli sabrı gösteremediğini belirtmektedir. Öğrencinin önceden edindiği yanlış davranışlar, yeni tekniklerin oluşturulma sürecinde öğrenimin zorlaştırıldığı ve öğrencinin çalışma isteğinin kalmaması gibi olumsuz sonuçlar oluşturduğu görülmektedir.

Öğretmenlerin eğitim-öğretim sürecinde öğrenciyi motive edecek davranışlarda bulunmamaları, öğrencinin enstrümana karşı ilgisiz davranmasına sebep olduğu ve bu gibi bazı durumlarda da öğrencinin çevresine ve öğretmenine karşı güvensizlik duyduğu sosyalleşemediği, kendini rahat hissedemediği ve bu nedenlerden dolayı eğitim-öğretim sürecinin başında eğitimini bıraktığı veya ara verdiği görülmektedir. Öğretmenlerin öğrencilerle iletişim kuramadıkları ve öğrencilere karşı sabırlı davranmadıkları ayrıca öğrencinin seviyesine inerek onları bir birey olarak hissettirmediklerinden dolayı öğrencinin eğitimden koptuğu ve sorunlar yaşadığı belirtilmiştir. Öğrencilerin motivasyon araçlarına ne kadar iyi tepki verdiğini belirlemede öğretmenin rolü çok önemlidir. Öğrenciler ve öğretmenler arasındaki iletişim, karşılıklı saygı ve fikir paylaşımına dayalıdır.

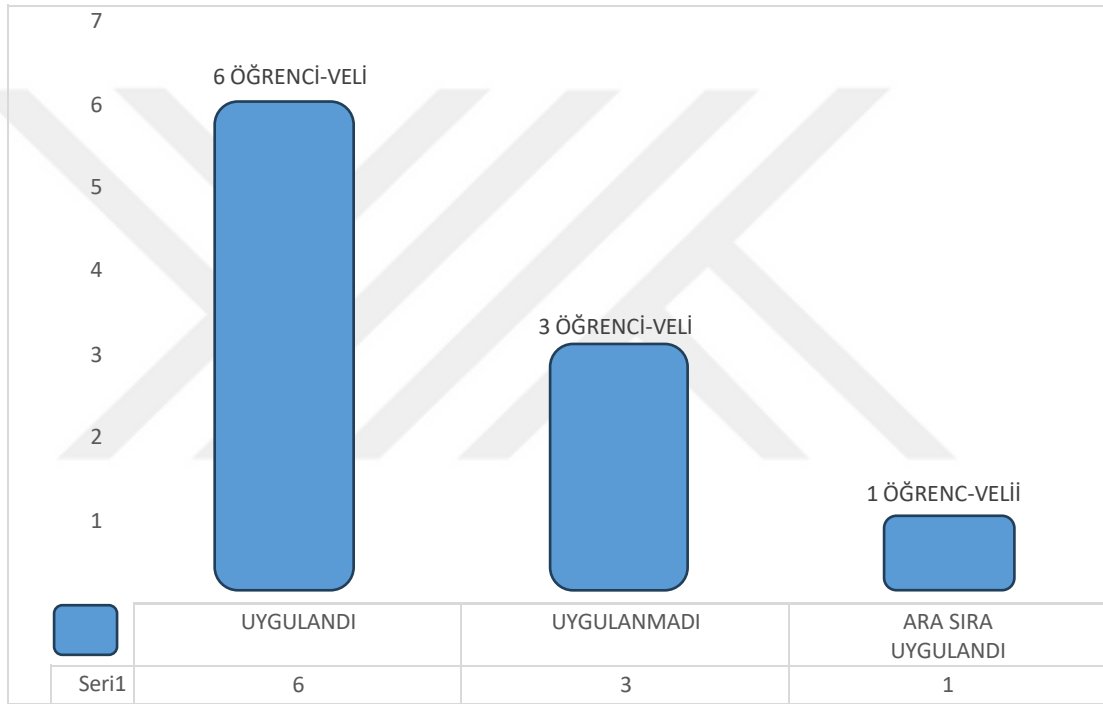
Kurumlarda çalışan eğitimcilerin kurumdan ayrılmalarından dolayı devamlılığı sağlanamayan kurumlarda yeni gelen eğitimcilerle öğrencilerin sorun yaşadığı ve ilerleyişlerini yavaşlattığı, çalışma sürecinin müzik eğitimine zarar verdiği görülmüştür. Bu nedenden dolayı kurumların eğitimcileriyle sözleşme yaparak devamlılık sağlamaları eğitim-öğretim faaliyetlerinde olumlu bir etki yapacağı önerilmektedir.

Öğretmenlerin 8 ders saatinden fazla ders almalarının dinlenmeden ve temel ihtiyaçlarını karşılamadan derslere katılmalarının öğrencileriyle olan iletişimde kopmaların, uyumsuzluğun ve öğrenci motivasyonunu sağlayamama gibi durumların gözlemlendiği düzenli disiplinli metot ve metronom kullanılmamasının öğrenciyi teknik açıdan zayıflattığı ve bu durumların öğrencinin eğitim-öğretim sürecinde olumsuzluk yaşayarak öğretmen merkezli problem yaşadıkları belirtilmiştir. Sonuç olarak, öğrenciler ve veliler öğretmenlerinin derslerdeki performanslarından memnun kalmadıkları durumlarda çeşitli sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin

öğrencilerin seviyelerine uygun ve öğrencilerle anlayışlı bir şekilde iletişim kurarak müzik eğitiminde daha iyi bir başarı elde edebilecekleri sonucuna varabiliriz. Ayrıca, öğretmenlerin ders aralarında dinlenmeleri ve tutarlı bir şekilde ders planlaması gerektiğini ve velilerin de öğrencilerinin müzik eğitimindeki ilerlemelerini izlemek için daha fazla bilgi edinebilmeleri için veli derse katılımlarının artırılması gerektiğini söyleyebiliriz.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.3. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ve velilerinin öğrenim-öğretim program kaynaklı problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşler

Tablo 4.3’de görüldüğü gibi özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim-öğretim merkezli problemlerin incelenmesi aşamasında öğrencilere özengen bireysel çalgı dersi öğretim programının yazılı-basılı eğitim öğretim materyalleriyle öğretim sürecinde uygulanıp, uygulanmadığının sorusunun sorulduğu görüşme de, 10 öğrenci ve 10 velinin verdiği ortak yanıtlar şu şekildedir; 6 öğrenci ve velileri %60 oranıyla yazılı-basılı eğitim öğretim materyalleriyle öğretim süreci uygulandı, 3 öğrenci ve velileri %30 oranıyla yazılı-basılı eğitim öğretim materyalleriyle öğretim sürecinde uygulanmadı ve 1 öğrencide ve velisi de %10 oranıyla yazılı-basılı eğitim öğretim materyalleri eğitim-öğretim sürecinde ara sıra uygulandı yanıtını vermiştir.

Aşağıda bu alt problem çerçevesinde öğrenci ve veli görüş ifadelerinden bazılarına doğrudan yer verilmiştir;

Ö-1: “Programa uygun bir eğitim öğretim görmekteyim”.

V-1: “Çalışma ve etüt imkanlarının daha iyi olması lazım yine de kitaplarla programlı bir şekilde işliyoruz”.

Ö-2: “Metot ve kitapların yeterli olduğunu düşünüyorum”.

V-2 “Metot ve kitapların öğrencinin seviyesine uygun olduğunu düşünüyorum”.

Ö-3 “Gelişimimin takip edildiğini düşünüyorum”. V-3 “Eğitim kaynaklı bir sorun yaşamadık”.

V-3 “Eğitim kaynaklı bir sorun yaşamadık”.

V-4: “Başlangıç aşamasındaki kitapların yeterli ve seviyeye uygun olduğunu düşünüyorum”.

Ö-4 “Başladığımız günden beri nota, solfej ve etüt kitaplarıyla çalıştık”. V-5: “Renklerle piyano eğitiminin zaman kaybı olduğunu düşünüyorum”. V-6 “Programa uygun bir eğitim almadığımı düşünüyorum”.

Ö-6 “Okuldaki ödevlerime zaman ayırdığımda kurs kitaplarına zaman ayıramıyorum kitapların zor olduğunu ve seviyeme uygun olmadığını düşünüyorum”.

V-7 “Piyano eğitiminde iki anahtar çalışıldığı için nota öğreniminde sorun yaşıyorum, kitapların bu konuda daha çok egzersizle öğrenciyi beslemeleri gerektiğini düşünüyorum”.

V-8,9 “Çocuğumun nota okuması geliştikçe, yeni eserlerini daha hızlı deşifre ettiğini görüyoruz”.

Bazı öğrenci ve velilerin görüşleri programın yetersiz olduğuna işaret etmektedir. Özellikle kitapların seviyeye uygun olmadığı, başlangıç aşamasındaki kitapların yetersiz olduğu ve renklerle piyano eğitiminin zaman kaybı olduğu belirtilmiştir. Ayrıca öğrencilerin gelişimlerinin takip edilmediği ve programın öğrencinin seviyesine uygun olmadığı da ifade edilmiştir. Bu bulgulara göre, programın gözden geçirilmesi ve öğrencilerin ihtiyaçlarına göre revize edilmesi gerekebilir. Kitapların seviyeye uygun olması, öğrencilerin gelişiminin takip edilmesi ve programın öğrencinin seviyesine uygun olması öğrencilerin müzikal gelişimini

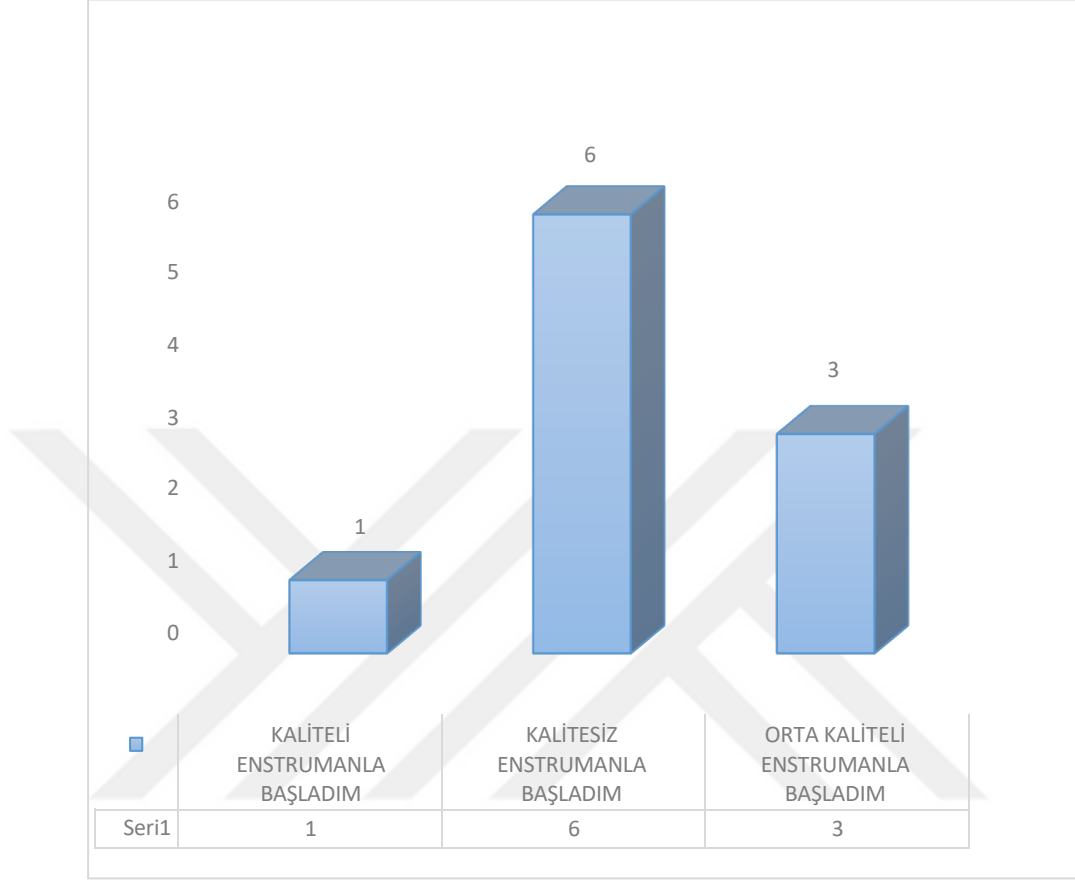
destekleyebilir. Ayrıca öğrencilerin ve velilerin isteklerinin de dikkate alınması gerekebilir.

“Müzik eğitimi, temel öğeler arasındaki ilişkilere dayanır ve bu ilişkiler oldukça basittir. Öğrenci, belirli niteliklerle donanmış olarak müzik öğrenme-öğretme sürecine dahil olur ve bu süreç belirli bir müzik öğretim programı ve öğretim planı ile belirlenmiş öğrenme ortamında gerçekleşir. Öğrenci, müzik öğretmeninin öğretim hizmeti rehberliğinde, belirli nitelikler kazanarak öğrenme durumuyla etkileşir ve sonuçta yeni bir davranış kazanır. Süreç, öğrencinin davranışında beklenen değişikliklerle sona erer ve müzik eğitimi tamamlanır” (Uçan 1995).

Özengen müzik eğitimin başlangıç seviyesi dahil olmak üzere her zaman planlı, programlı yapılmasının öğrencilerin ilerleyen müzik eğitim-öğretim sürecinde daha kalıcı, daha profesyonel ve daha başarılı eğitim-öğretim süreci yaşadıkları anlaşılmaktadır. Öğrencinin seviyesine uygun bir planda ilerlenmeli ve programa uyulmalıdır. İyi tasarlanmış bir müzik eğitimi programı, çocuklara bir güvenlik, aidiyet duygusu ve kendilerini bir aktivite aracılığıyla ifade etme yeteneği kazandırabilir.

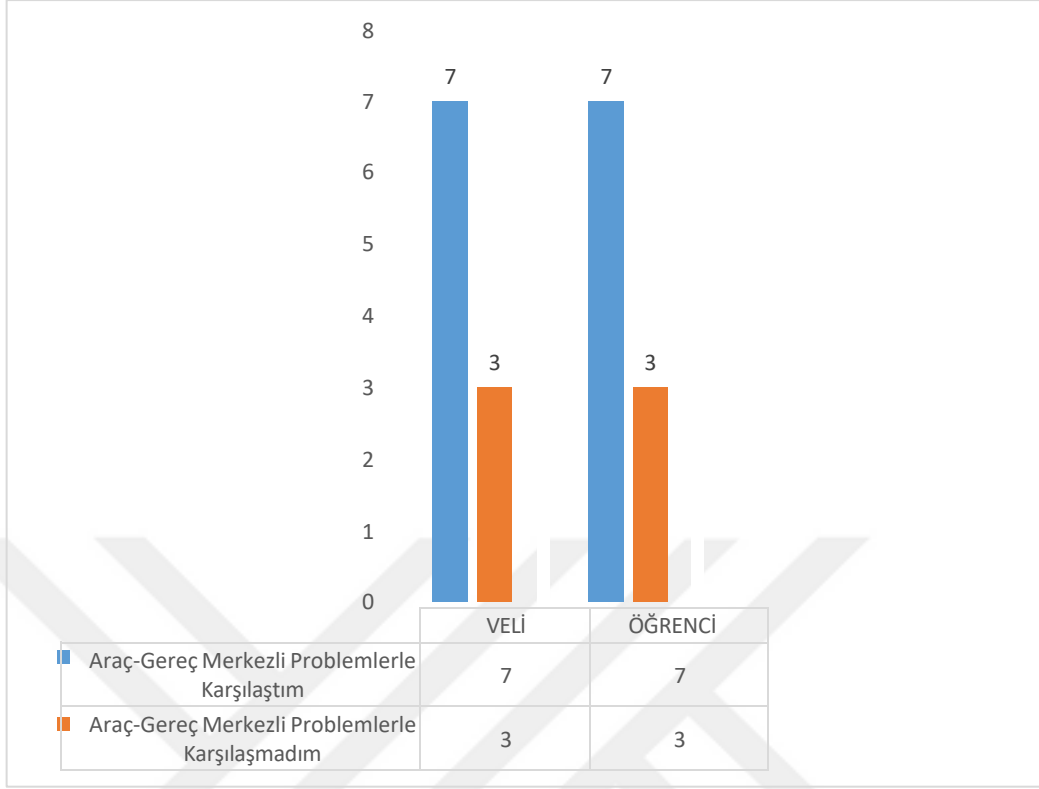
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.4. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim görececek olan öğrencilerin başlangıç aşamasında enstrüman seçimi konusundaki görüşleri

Tablo 4.4’de görüldüğü üzere özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim görececek olan öğrencilerin, başlangıç aşamasında enstrüman seçerken 10 öğrencinin yanıtlarına göre; 1 öğrenci %10 oranıyla kaliteli enstrümanla başladım, 6 öğrenci %60 oranıyla kalitesiz enstrümanla başladım ve %30 oranıyla 2 öğrenci de orta kaliteli enstrümanla başladım yanıtını vermiştir.

Tablo 4.5. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ve velilerinin araç- gereç merkezli problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşler

Tablo 4.5’de görüldüğü üzere özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim alan öğrencilerin ve velilerinin araç-gereç merkezli problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşlerinde 10 öğrencinin ve velilerinin yanıtlarına göre; 7 öğrenci ve velileri %70 oranıyla araç-gereç merkezli problemlerle karşılaştım, 3 öğrenci ve velileri ise %30 oranıyla araç-gereç merkezli problemlerle karşılaşmadım yanıtını vermiştir.

Aşağıda bu alt problem çerçevesinde öğrenci ve veli görüş ifadelerinden bazılarına doğrudan yer verilmiştir;

V-1; “Başlangıç aşamasında enstrüman seçerken yeni başlayacağı için daha uygun orta kalite olan enstrümanı seçtik”.

Ö-1: “Enstrümanın kalitesinin başlangıç aşamasında önemli olduğunu düşünmüyorum”.

V-Ö 2: “Ders kitaplarının yetersiz olmasından dolayı sorun yaşıyorum”.

V-3: “Çocuğumun öğrenim süresince kullanmak istediği enstrüman fiyatları yüksek olması sebebiyle daha iyi bir enstrümana geçmekte zorlanıyoruz”.

V-Ö 4: “Çocukların evde enstrüman tedarik edememesi, etüt için geldiği kurumda da bu enstrümanların yetersiz kalmasından sorun yaşıyoruz”.

Ö-4: “Gitar sehpaı olmadığından dolayı gitarımı koyarken çarpabiliyorum bu da motivasyonumu düşürüyor”.

V-5 “Evde bağlama çalışırken akort yapabiliyorum herhangi bir sorun yaşamadım”.

Ö-6 “Kurum merkezinde bazen nota sehpaı olmadığı için çalgı çalışmamda sorun yaşıyorum”.

V-6: “Evde piyano olmadığı için pratikte sorun yaşıyoruz kurs merkezindeki yoğunluktan dolayı piyano çalışmıyoruz”.

Ö-7 “Metronum kullanmakta sorun yaşıyorum”.

Bu durum Veli 1 ve Veli 2’nin görüşlerine göre özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin eğitiminin başlangıç aşamasında enstrüman seçerken, maliyetin göz önünde bulundurulduğunu göstermiştir. Öğrenciler, ders kitaplarının yetersizliği, enstrümanların kalitesi ve fiyatları gibi konularda sorunlar yaşadığı görülmektedir. Ayrıca, evde uygun enstrümanların olmaması, enstrüman tedarikinin zorluğu ve kurs merkezindeki yoğunluk gibi faktörler de öğrencilerin motivasyonunu düşürebildiği görülmektedir.

Veli görüşlerine bakıldığında, başlangıç seviyesinde en uygun enstrümanın seçilmesinin önemine değinilmiştir. Ancak, öğrencilerin enstrüman fiyatlarının yüksekliği sebebiyle daha iyi enstrümanlara geçmekte zorlandıklarından bahsedilmiştir. Ayrıca, enstrümanların kalitesi, enstrüman tedariki ve nota sehpaı gibi konularda da velilerin bazı sorunları olduğu görülmektedir.

Velilerin, öğrencilerin eğitim sürecinin ilerleyen aşamasında daha kaliteli enstrüman temin ettikleri görülmüştür. Özengen müzik eğitimi kurumunda doluluk ve yoğunluktan dolayı bazı araç-gereçleri ve enstrümanları kullanamadıkları, bu yüzden öğrencilerin araç-gereçlerini kendilerinin temin ettikleri, edemediği süreçte sorun yaşadıkları ve bu durumun öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerini olumsuz etkiledikleri gözlemlenmiştir. Altuntaş (2007) yaptığı çalışmada “7 ve 11 yaş döneminde bulunan kursiyerlerde keman öğretimi konusu incelenmiştir. İnceleme sonucunda ise bu dönemde bulunan erkek öğrencilerde kas gelişimi daha zayıf olduğu

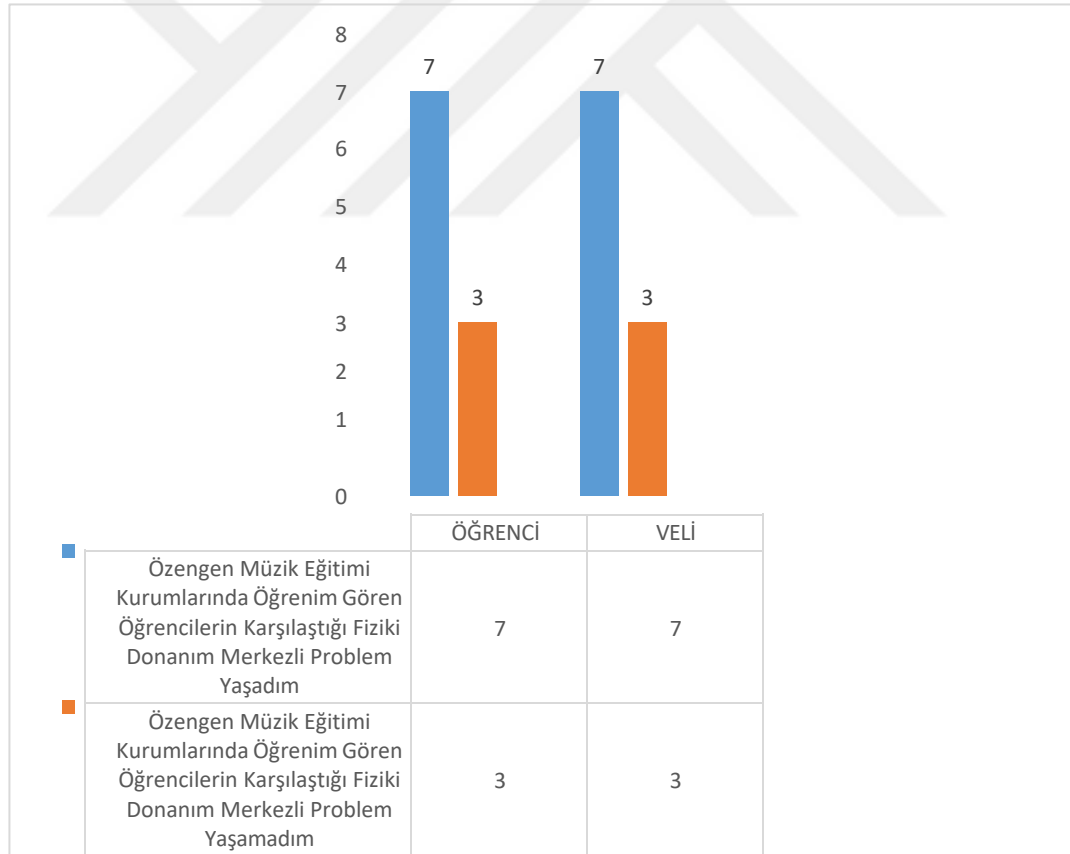
için biraz daha dikkatli ve sabırlı olunması gerekmektedir”. Bu grup öğrencilerinde bulunan olumsuz davranışlara örnek verecek olursak isteksizlik ve aceleci davranma eylemlerini örnek verebiliriz. Bu gibi olumsuz davranışları farklı araç gereç kullanımının arttırılarak azaltılacağı düşünülmektedir.

Karalar’a (2005) göre ise “7 ve 9 yaş dönemindeki öğrencilerin keman eğitiminde kullandığı metotlarda en çok yapılabilecek yanlışın (%59) telden tele geçme probleminin olabileceği, çalgı tutuş problemlerinin içinde ise en büyük problemin (%51) yay tutamama olabileceği tespit edilmektedir”.

Erken yaş döneminde kullanabilecek görsel materyaller ile desteklenen metotların öğrencilerin öğrenmelerinde olumlu etkileri olabileceği düşünülebilir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

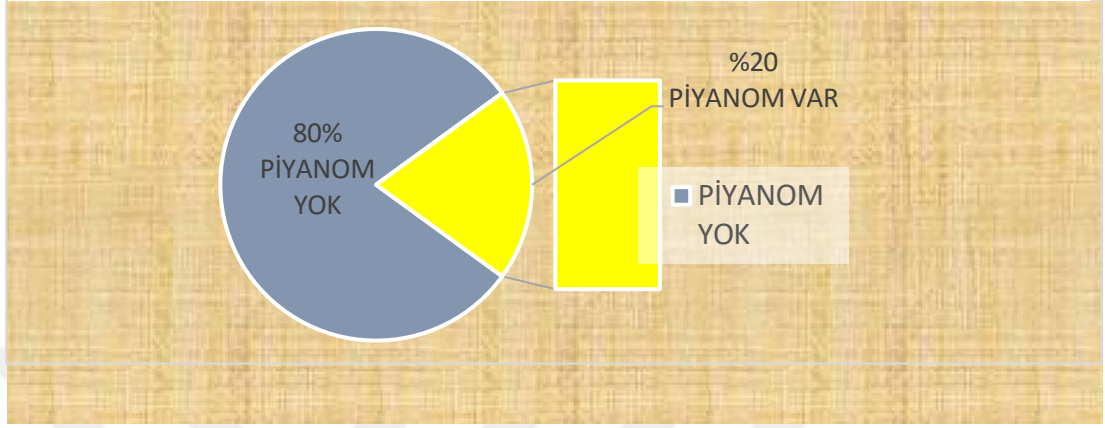
Tablo 4.6. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ve velilerinin fiziki donanım merkezli problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşler

Tablo 4.6’da görüldüğü üzere özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin ve velilerinin fiziki donanım merkezli problemlerle karşılaşp karşılaşmadıklarına ilişkin görüşlerinde 10 öğrencinin ve velilerinin yanıtlarına göre;

7 öğrenci ve velileri %70 oranıyla fiziki donanım merkezli problemlerle karşılaştım, 3 öğrenci ve velileri ise %30 oranıyla fiziki donanım merkezli problemlerle karşılaşmadım yanıtını vermiştir.

Tablo 4.7. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin evlerinde piyano olup olmadığına ait görüşleri

Tablo 4.7’de görüldüğü gibi özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin evlerinde piyano olup olmadığı sorusuna 10 öğrencinin yanıtlarına göre; 8 öğrenci %80 oranıyla evde piyanom yok, 2 öğrenci %20 oranıyla evde piyanom var yanıtını vermiştir.

Aşağıda bu alt problem çerçevesinde öğrenci ve veli görüş ifadelerinden bazılarına doğrudan yer verilmiştir;

V-Ö 1: “Odaların birbirine yakınlığı ve ses yalıtımının yetersizliği”.

V-Ö 2: “Zemin katta olduğu için havalandırma ve aydınlatmada sorun yaşıyoruz”.

V-Ö 3: “Kışın odalar soğuk olabiliyor ısınma problemi yaşıyorum”.

V-4: “Odaların temizliğinde aksamalar yaşandığından motivasyon problemi yaşıyoruz”.

Ö-5: “Zemin ve bodrum katında ders alırken korkabiliyorum bu da motivasyonumu düşürüyor”.

V-5 “Kursa ilk başladığı süreçte piyanonun pahalı bir enstrüman olduğu için evime almadım”.

Ö-6 “Evde piyano olmadığı için parçalara evde çalışamıyorum”.

Ö-7 “Evde bağlama çalışacak oda olmadığı için kuruma gelip çalışıyorum buda çok vaktimi alıyor”.

Öğrencilerin çalgı eğitimi süreçlerinde karşılaştığı fiziki donanım merkezli problemlerin başında piyano çalgısını temin etmekte sorun yaşadıkları, aynı zamanda gitar, bağlama, keman gibi taşınabilir çalgıların da çalışmak istedikleri ortamın uygun

olmadığı için çalışmalarının etkilendiğini ve zamanlarını verimli kullanamadıklarından dolayı eğitim-öğretim sürecinde fiziki donanım merkezli problem yaşadıkları belirtilmiştir. Bulguların çoğu, müzik eğitimi sırasında karşılaşılan bazı ortak sorunları ortaya koyuyor. Öğrenciler ve veliler, başlangıçta daha uygun olan enstrümanları seçtiklerini belirtirken, enstrüman kalitesinin önemsiz olduğunu düşünenler de bulunuyor. Bununla birlikte, öğrenciler, yetersiz ders kitaplarından, yüksek enstrüman fiyatlarından ve yetersiz enstrüman tedarikinden dolayı sorunlar yaşadıklarını belirtiyorlar.

Öğrenciler ve veliler, müzik eğitimi sırasında odaların birbirine yakınlığı, ses yalıtımının yetersizliği, havalandırma ve aydınlatma sorunları, ısınma sorunları ve temizlik sorunları gibi fiziksel sorunlarla karşılaştıklarını ifade ediyorlar. Ayrıca, bazı öğrencilerin evlerinde yeterli enstrüman ve çalışma alanı olmaması da bir sorun olarak ortaya çıkıyor.

Bu bulgulara dayanarak, müzik eğitimi veren kurumların öğrencilerin ve velilerin ihtiyaçlarına daha iyi cevap verebilmek için daha fazla kaynak ayırması ve fiziksel koşulları iyileştirmesi gerektiği sonucuna varılabilir. Ayrıca, öğrencilerin daha kaliteli enstrümanlarla çalışmalarını sağlamak için kurumların bütçelerinden enstrüman tedarikine de öncelik vermesi gerekebilir. Tepeli (2018) tarafından aktarılan bilgilere göre, “Eğitim ortamının niteliği, bir eğitimin amacının etkililiği ve verimliliği üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Herhangi bir programa başarı getirmek için, etkili bir şekilde kullanılacak araç ve gereçlerin yanı sıra zengin bir öğrenme ortamının varlığı da esastır”.

Amatör (Özengen) müzik eğitimi veren kurumların fiziki düzeni ve temel kaynakları incelendiğinde, öğrencilerin seans öncesi bir enstrüman çalmak için kurumun yeterince ısınmaması eğitim faaliyetlerini olumsuz yönde etkileyeceği düşünülmektedir. Kursların, öğrencilerin eğitimden önce iyice ısınabilecekleri ve yeterli ışığa sahip sessiz bir yer sunması tavsiye edilir. Ayrıca öğrenciler enstrüman seslerinin yankılanan sesini duymamalıdır.

Öğrencilerin çalgı seçiminde kendi tercihleri kadar fiziksel yapılarının uygunluğunun da dikkate alınması çok önemlidir. Ayrıca bir enstrüman seçilirken çocukların fiziksel olarak o enstrümana uygunluğu aile ve öğretmenleri tarafından değerlendirilmesinin çok önemli olduğunu düşünülmektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Araştırmanın Birinci Alt Probleminin Çözümüne İlişkin Elde Edilen Bulgulardan Ulaşılan Sonuç ve Öneriler

Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin %50'sinin öğretmen kaynaklı problemlerle karşıladıkları, %20'sinse karşılaşmadığı %30'unda emin değilim cevabını vererek net bir cevap veremediği sonucuna ulaşılmıştır. Yapılan bu görüşme tekniğiyle öğrencilerin çoğunun öğretmen kaynaklı problem yaşamadığı sonucuna varılmıştır.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştıkları sorunlara ilişkin:

- Çalgı eğitiminin başlangıç sürecinde öğretmenin teknik davranışları öğrencilere aktaramadığı, öğrenciyle iletişim kuramadığı ve tekniğin tam öğrenilmeden yeni teknik ve konulara geçildiği durumlarda öğrencinin ilerleyen dönemdeki eğitim-öğretim sürecinde sorunlar yaşadığı,
- Öğretmenlerin öğrenciyi motive edecek davranışlar sergilememesi, öğrencinin çalgısına karşı ilgisiz davranmasına hatta eğitimini yarıda bırakmak istemesine sebep olduğu,
- Öğretmenin ve ailenin iyi iletişim kurmasının öneminin ve çalgı çalışmalarında öğretmenin öğrencinin yanında olup desteklemesinin eğitim- öğretim sürecindeki önemine katkı sağlayacağı,
- Müzik öğretiminde, öğrencilerin motive edilmesi ve olumlu sonuçlar elde edebilmeleri için disiplin, sabır ve çalışmanın yanı sıra öğretmenin öğrenciyle iyi bir iletişim kurmasının önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenci ve velilerle yapılan görüşmelerden elde edilen bulgulardan, çalgı eğitimi veren öğretmenlerin alanlarında yeterli bilgi birikimine sahip olmaları ve sürekli kendilerini geliştirmeleri gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Özengen müzik eğitimi veren merkezlerde eğitim gören öğrenci ve velilerin görüşlerinden yola çıkılarak yapılan tespitlerden bu kurumlarda ders programlarının incelenerek yoğunluğunun düşürülmesi, günde kesintisiz 8 saatten fazla ders

yapılmaması ve ders süresinin sınırlandırılması öğretmenlerin dinlenme ve beslenme gibi temel ihtiyaçları da dikkate alınarak azami olarak 40 veya 45 dakikaya indirilmesi önerilmektedir. Verimliliğin düşmesini önlemek için dersler arasında molalar verilmesi ve öğretmenlerin bu saatlerde dinlenip yemek yiyebilecekleri özel bir alana sahip olmaları önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi merkezlerinde eğitim veren öğretmenin gözlemlerine dayanarak öğrencinin ders esnasında dikkatinin dağılması, dersten sıkılması veya derse karşı ilgisinin azalması durumlarında kısa molalar verilmesi önerilmektedir. Küçük yaş öğrenci gruplarında ise mola ve mola sürelerinin artırılabilceği önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumunda eğitim öğretime yeni başlayacak öğrencilerin ortama ve öğretmene alışması ve güvenmesini kolaylaştırmak amacıyla öğretmenin öğrenciyle ders öncesi sohbet etmesi ve öğrenciyi rahatlatması önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim öğretim gören öğrenci velilerinin güvenini kazanmak ve endişelerini gidermek için öğretmenler, dersin işleyişiyle ve öğrencinin durumuyla ilgili bilgi paylaşımı yaparak, öğrenci ve velilerinin güvenini kazanabilir ve endişelerini gidermeye yardımcı olabilirler.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim veren öğretmenlerin düzenli ve sabit olan ders programlarını herhangi bir sebepten ötürü yapamadıkları ve ders telafilerini biriktirdikleri takdirde öğrencilerin ders veriminin düşmemesi için öğrencilerle üst üste iki saatten fazla ders yapılmaması önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim veren öğretmenlerin düzenli ve sabit olan ders programlarını herhangi bir sebepten ötürü yapamadıkları takdirde öğrencinin telafi derslerinin sıkıştırılmadan ve yapılacak olan ders aralarının zaman olarak çok açılmadan yapılması önerilmektedir.

5.2. Araştırmanın İkinci Alt Probleminin Çözümüne İlişkin Elde Edilen Bulgulardan Ulaşılan Sonuç ve Öneriler

Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim-öğretim merkezli problemlerin incelenmesi aşamasında, öğrencilere özengen bireysel çalgı dersi öğretim programının yazılı-basılı eğitim öğretim materyalleriyle öğretim sürecinde uygulanıp

uygulanmadığının sorulduğu soruya verilen cevaplara göre programın uygulanmasında yazılı-basılı eğitim öğretim materyallerinden istifade edildiği görüşünün %60 oranında olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Özengen müzik eğitimi çerçevesinde, başlangıç seviyesi dahil olmak üzere düzenli planlama ve programlama ile öğrencilerin ilerleyen müzik eğitim-öğretim sürecinde daha kalıcı, profesyonel ve başarılı bir eğitim-öğretim sürecine zemin hazırlandığı sonucuna varılmıştır.

Özengen müzik eğitimi veren kurumlar, eğitim kalitesini arttırmak için sadece materyal tedariki yapmakla kalmayıp, öğrencilerin bireysel farklılıklarını da göz önünde bulundurmaktadır.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında verilen klasik gitar, piyano, keman, bağlama vb. çalgı eğitimine yönelik literatür taraması yapılması ve bu yönde müfredatların oluşturulmasının, özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerine olumlu etkide bulunacağı önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim öğretim boyunca dal (branş) hocaları değişse bile bu kaynakların kullanılmaya devam edilmesi önerilmektedir. Kullanılan bu yazılı ve basılı materyallerinde öğrencinin eğitim öğretim sürecindeki anlaşılabilirliği açısından sade açık ve öğrencinin seviyesine uygun bir biçimde yazılması önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim alan küçük yaş gruplarındaki öğrencilerin yazılı basılı kaynaklarında görsel ve dikkat çekici materyaller kullanılması önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim öğretim gören öğrencilerin motivasyonunu arttırmak için ders önceleri veya ders aralarında çalınan ya da çalınacak olan eserlerle ilgili görsel materyaller ve videolar izletilmesi önerilmektedir. Ayrıca her eğitim öğretim yılı başlangıcında bu kaynakların incelenip güncellenmesi önerilmektedir.

5.3. Araştırmanın Üçüncü Alt Probleminin Çözümüne İlişken Elde Edilen Bulgulardan Ulaşılan Sonuç ve Öneriler

Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı araç-gereç merkezli problemler çerçevesinde eğitimlerinin başlangıç aşamasında enstrüman seçerken %60 oranıyla kalitesiz enstrümanlarla özengen müzik eğitimine başladıkları ve bu durumun eğitim kalitesini düşürdüğü görüşünde oldukları sonucuna

ulaşılmıştır. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin özengen müzik eğitimi kurumunda fiziki doluluk ve yoğunluktan dolayı bazı araç-gereçleri ve enstrümanları kullanamadıkları, bu yüzden öğrencilerin araç-gereçlerinin kendilerinin temin ettikleri, edemediği için süreçte sorun yaşadıkları ve bu durumun öğrencilerin öğrenim süreçlerini olumsuz etkilediği, özengen müzik eğitimi kurumlarının kapasitelerini arttırması ve yoğunluğun azaltılarak, araç gereç ve enstrüman sayısının arttırılmasının özengen müzik eğitimi gören öğrencilerin eğitim süreçlerine olumlu katkı sağlayacağı sonucuna varılmıştır.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında verilen klasik gitar, piyano, keman, bağlama vb. çalgı eğitimine yönelik olarak öğretmenler tarafından literatür taraması yapılması ve bu yönde müfredatların oluşturulmasının, özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerine olumlu etkide bulunacağı önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarına başlayacak olan öğrencilerin araç gereç ve enstrüman teminleri konusunda ilgili kurum yöneticileri ve öğretmenleri tarafından aileye ve öğrenciye doğru bilginin verilmesine özen gösterilmesi önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim gören öğrencilerin seviyesine göre enstrüman ve enstrüman aksesuarlarının değişiminin yapılması önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında oluşabilecek yoğunluktan dolayı her bir öğrenci için etüt saati planlamasının yapılması önerilmektedir.

Sonuç olarak, özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin araç-gereç ve enstrüman konusunda karşılaştıkları problemler eğitim kalitelerini düşürmektedir. Bu problemlerin çözümü için öğrencilerin enstrüman seçiminde kaliteli enstrümanları tercih etmeleri, özengen müzik eğitimi kurumlarının kapasitelerini arttırması, müfredatların oluşturulması, doğru bilgi verilmesi, enstrüman ve enstrüman aksesuarlarının değiştirilmesi ve etüt saatlerinin planlanması önerilmektedir. Bu önerilerin uygulanması özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin eğitim-öğretim süreçlerine olumlu katkı sağlayacaktır.

5.4. Araştırmanın Dördüncü Alt Probleminin Çözümüne İlişkin Elde Edilen Bulgulardan Ulaşılan Sonuç ve Öneriler

Yapılan görüşmede özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı fiziki donanım merkezli sorunlar bağlamında özengen müzik

eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin çalgı eğitimi sürecinde piyano enstrümanını temin etmekte zorlandığını göstermektedir. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrenci velilerinin, piyanonun maliyetli bir çalgı olduğu ve öğrencinin başlangıç seviyesinde ihtiyacının olmadığı algısına sahip oldukları anlaşılmıştır. Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin piyano çalgısına olan ilgilerinin ve çalışma sürecinin daha verimli geçmesi adına piyano çalgısını temin etmelerinin, diğeri taşınabilir çalgıların eğitimini alan öğrencilerin de uygun fiziksel koşullar sağlanması durumunda eğitim öğretim süreçlerinin olumlu ve başarılı olacağı düşünülmektedir.

Özengen müzik merkezleri, temel materyalleri ve fiziki koşulları gözden geçirildiğinde, öğrencilerin enstrüman çalma öncesinde yeterli fiziksel hazırlık yapmaları için uygun bir alanın bulunmadığı belirlenmiştir. Bu nedenle, öğrencilerin ders öncesinde uygun bir ısınma yapmalarını sağlayacak bir ortamın hazırlanması önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarındaki sınıfların düzenli olarak havalandırılması, temizlenmesi ve öğrencilere uygun bir ortam sağlanması gerekmektedir.

Özengen müzik eğitim kurumlarında piyano eğitimi alan ve evinde piyano bulunmayan öğrencilerin kurs merkezlerinde istedikleri zamanlarda etüt yapabilecekleri fiziki bir ortam hazırlanması önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim öğretim faaliyetlerinin daha anlaşılır ve verimli olması için sınıfların öğrenci sayısının belirlenmesi önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencinin ders aldığı sınıflarda eğitim öğretim faaliyetlerini olumsuz etkileyecek materyal ve aksesuarların kullanılmaması önerilmektedir.

Özengen müzik eğitimi kurumlarında eğitim öğretim faaliyetlerinin aksamaması ve öğrencinin dikkatinin dağılmaması için ders sınıflarına ses yalıtımı yapılması önerilmektedir.

Elde edilen bulgular gösteriyor ki, özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı fiziki donanım merkezli problemler bulunmaktadır. Bu problemlerin başlıcaları, piyano temininde yaşanan zorluklar, uygun bir çalışma ortamının sağlanmaması, sınıfların öğrenci sayısının

belirlenmemesi ve ses yalıtımı yapılmaması gibi konulardır. Bu sorunlar, öğrencilerin müzik eğitimi süreçlerini olumsuz etkileyebilmekte ve müzik eğitimindeki başarılarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Sonuç olarak, özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin karşılaştığı fiziki donanım merkezli problemlerle ilgili öğrencilerin ve velilerin görüşleri dikkate alınarak çözüm önerileri sunulmuştur. Bu önerilerin uygulanmasıyla birlikte özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrencilerin daha verimli bir eğitim-öğretim süreci geçirebilecekleri ve enstrüman çalmaya başlamadan önce yeterli fiziksel hazırlık yapabilecekleri bir ortam sağlanabileceği düşünülmektedir.

Nitel araştırma yönteminin benimsendiği bu çalışmada ortaya konan problemlerin çözümüne yönelik olarak öğrenci ve veli görüşleri ele alınmıştır. Eldeki araştırmanın yanı sıra öğretmen ve yönetici görüşleri gibi değişkenleri de kapsayan araştırmaların yapılması ve gerçekleştirilecek bu araştırmalarda yöntem çeşitliliğinin sağlanarak örneklem sayısının artırılması önerilmektedir. Bu yaklaşımın özengen müzik eğitimi kurumlarında mevcut olan sorunların belirlenmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesine ışık tutacağı öngörülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akbal, G. (2019). Bilim ve Sanat Merkezlerinde Uygulanan Keman Eğitimi. Yüksek Lisans Tezi.
- Akdağ, Ö. (2008). Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Eğitim Alanında Yabancı Uzman İstihdamı. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (45-57).
- Altundağ, M. (2022). Türkiye'de Özengen Müzik Eğitiminde London College Of Music Uluslararası Sertifika Programı Ve Sınav Aşamalarının İşlevselliği. Yüksek Lisans Tezi.
- Altuntaş, E. (2007). 7-11 Yaş Grubu Çocuklarında Keman Eğitimi. Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Artaç, A. (1999). G.Ü. Müzik Eğitimi Bölümündeki Öğrencilerin Piyano Eğitimine Geç Yaşta Başlamalarından Kaynaklanan Psikolojik Ve Teknik Problemler İle Çözüm Önerileri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Artut, K. (2004). Sanat Eğitimi, Kuramları ve Yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aslanargun, E. (2007). Okul Aile İşbirliği ve Öğrenci Başarısı Üzerine Bir Tarama Çalışma. Sosyal Bilimler Dergisi, (18,119,135).
- Babacan, E. Y. (2017). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Bireysel Çalgı Çalışma Alışkanlıklarının İncelenmesi. Konya İli Örneği). Journal of Research in Education and Teaching, (464-474).
- Bayırlı, M. (2022). Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarındaki Piyano Eğitimcilerinin Piyano Öğretimine Yönelik Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi.
- Bilen, H. (2020). Özengen Müzik Eğitimi Alan Öğrencilerin Müzikal Motivasyon Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi.
- Bilici, A. (2014). Farklı Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Mezunu Öğrencilerin Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Okutulmakta Olan Müziksel İşitme Okuma ve Yazma Dersinin Başlangıç Düzeyini Belirlemedeki Etkileri. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Ankara.
- Binbaşioğlu, C. (1994). Genel Öğretim Bilgisi. Ankara: Gül Yayınevi ve Dağıtım.
- Boal-Palheiros, G. M. (2001). Listening to Music At Home And At School. (18-2), (103- 118).
- Burton, S., & Taggart, C. (2011). Learning From Young Children. Research İn Early.
- Buyurgan, S., & Buyurgan, B. (2012). Sanat Eğitimi ve Öğretimi. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Buzduğu, M. (2010). Amatör Müzik Eğitime Yönelik Öğretmen ve Öğrenci. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü .
- Büyükkaksoy, F. (1997). Keman Eğitiminde İlkeler ve Yöntemler. Armoni Yayıncılık.

- Ceviz, B., & Albuz, A. (2020). Özengen Klasik Gitar Eğitiminde Öğretim Programına Yönelik İhtiyaç Analizi. Ekev Akademi Dergisi.
- Courtnall, R. (1993). Making Master Guitars, Robert Hale.
- Çağlar, E. (2011). Özengen Keman Eğitimi Alan Öğrencilerin Temel Hedeflere Erişme Düzeylerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Doktora Tezi .
- Çelenk, K. (2010). Keman Öğretiminde Vibrato Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik DeneySEL Bir Çalışma. Doktora Tezi .
- Çiğdem EDA, H. B. (2013). Keman Öğretiminde Karşılaşılan Entonasyon Problemleri ve Çözüm Önerileri. Sanat Eğitimi Dergisi, Cilt 1(Sayı 2), (48-69).
- Çilden, Ş. (2001). Müzik, Çocuk Gelişimi ve Öğrenme. Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi(2), (1-8).
- Çoşkun, S. (2012). Müller-Rusch Metodu ve Bu Anlayışla Hazırlanmış Türk Ezgilerinin 7–11 Yaş Çocuklarının Keman Çalma Becerilerine Etkileri. Doktora Tezi.
- Davidson, N. J.-J. (2007). Private teaching, private learning- An explotarion of music instrument learning in the private studio, junior and senior conservatories. International Handbook of Research in Arts Education, 729–744.
- Demirova, G. (2008). Piyano Eğitiminin İlköğretim Öğrencilerinin Dikkat Toplama Yetisine Etkisi. Doktora Tezi.
- Dikici, O. (2022). Özengen (Amatör) Müzik Kurslarında Verilen Bireysel Ve Grup Keman Eğitiminin Temel Hedef Ve Davranışlara Ulaşılabilirlik Düzeyleri Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi.
- Elmas, Y. (1994). Sorularla Gitar. Pan Yayıncılık.
- Ercan, N. (1999). Çalgı Eğitiminde Öğrenciyi Çalışmaya Özendirme ve Ödüllendirme Yaklaşımları. G.Ü.Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 12, (4).
- Ericson, K.-K. (1993). The Role of Deliberate Practice İn The Acquisition. Psychological Review, 3, 363-406.
- Erol, L. (2001). Neden Klasik Müziğe İlgi Duyanlar İçin Kılavuz Kitap. Yurtrenkleri Dergisi.
- Ersoy, K., & Güleç, S. (2010). Altı Yaş Çocuklarının Piyano Eğitimine Hazırlanmalarında Kullanılan Yöntemlerin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi.
- Ertürk, S. (1972). Eğitimde Program Geliştirme. Ankara: Yelkentepe Yayınları.
- Eskioğlu , I. (2003). Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi.
- Evans, P. (2015). Self-Determination Theory: An Approach to Motivation in Music Education. Musicae Scientiae(19), (65-83).

- Fenmen, M. (1991). Müzikçinin el kitabı. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Feridunoğlu, L. (2004). Müziğe giden yol. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
- Gençel, A. . (2020). Özengen Çalgı Eğitimine Yönelik Güdülenme Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, 26(Sayı Müzik Özel Sayısı).
- Göbelez, C. (1996). Çalgılar Dünyasında Keman. İSTANBUL: Liszt Müzikevi. Gökbudak, Z. (2003). Etkili Bir Piyano Eğitimi ve Öğretimi İçin Ailenin Rolü. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.
- Gültek, Ö. .-B. (2013). Piyano Performansına Etki Eden Zihinsel Süreçler. International Journal of Human Sciences(10), (417-433).
- Güneş, Y. (2022). Pandemi Sürecinde Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Uzaktan Yürütülen Çalgı Eğitiminin İşlevselliği. Yüksek Lisans Tezi.
- Hafizoğlu, A. (2022). Çocuklarına Özengen Müzik Eğitimi Aldıran Velilerin Bu Eğitime İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi.
- Hancıoğlu, G. (2010). Ankara'daki Özengen (Amatör) Müzik Eğitimi Veren Kurumların Eğitim Anlayışları ve Yönetim Biçimleri Üzerine Genel Bir İnceleme. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi.
- Kamacıoğlu, F. ((1996).). 1. Ulusal AGSL Müzik Bölümleri Sempozyumu. Bursa.
- Karan, M. (2011). Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Çalgı Eğitimi Alan Öğrencilerin Mesleki Yönelimlerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi.
- Karasar, N. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kardeş, T. (2013). Mesleki Müzik Eğitimi Veren Devlet Konservatuvarlarındaki Klâsik Türk Müziği Üslûp ve Repertuvar Eğitiminin İçerik ve Yöntem Bakımından İncelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- Kılıç, Ç. (2010). Aile Eğitim Programları ve Türkiye'deki Örnekleri. Eğitim Fakültesi Dergisi, (10-11).
- Kocabaş, A. (2003). Müzik Öğretiminin Temelleri. 82.
- Kolukısa, C. (2015). Müzik Öğretmeni Adaylarının İlk Ve Ortaöğretimde Aldıkları Müzik Eğitiminin Meslek Seçimine Etkileri. Yüksek Lisans Tezi .
- Kurtçu, E. (2012). Güzel Sanatlar Fakülteleri Müzik Bölümü Müfredatlarında Bulunan Keman Eğitimi Derslerinde Yaşanan Sorunların Öğrenci ve Öğretmen Görüşleri Doğrultusunda İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi.
- Küçüköncü, H. (2007). Müzik Eğitimi ve Öğretimi. İlke Dergisi .
- Metehan, M. (2018). Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilikleri İle Çalgı Performans Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi .

- Milli Eğitim Bakanlığı. (2013). Temel Müzik Eğitimi Ders Notları. Ankara: MEB.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2016). Güzel Sanatlar Lisesi Çalgı Eğitimi Gitar Dersi Öğretim Programı. Ankara: MEB Yayınları.
- Mustul, Ö. (2017). Keman Öğretiminde Mikro Öğretim Tekniğinin Öğretme Becerilerine Etkisi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora Tezi.
- Müjde, K. (2011). Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Çalgı Eğitimi Alan Öğrencilerin Mesleki Yönelimlerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi .
- Oğuz, T. (2022). Özengen Keman Eğitiminde Otakar Sevcik Alıştırmalarının Keman Çalma Becerisine Etkisi. Yüksek Lisans Tezi.
- Özdek, A. (2006). Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumlarda Klasik Gitar Eğitimi. Yüksek Lisans Tezi.
- Özmenteş, S. (2005). Müzik Eğitiminin Boyutları ve Çalgı Eğitimi. Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(9), (89-98).
- Özmenteş, S. (2012). İlköğretim Öğrencilerinin Evdeki Müziksel Ortamları, Müzik Dersine Yönelik Tutumları ve Kişisel Değişkenleri Arasındaki İlişkiler. Eğitim ve Bilim Dergisi, 37(163), (65- 53-66).
- Özmenteş, Ş. (2013). Çalgı Eğitiminde Öğrenci Motivasyonu ve Performans. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 320-331.
- San, İ. (1977). Sanatsal Yaratma ve Çocukta Yaratıcılık. Ankara: Kıralı Ofset. Say, A. (1991). Müzik Öğretimi. Müzik Ansiklopedisi.
- Say, A. (2012). Müzik Sözlüğü. Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Saydam, R. (2003). İlköğretim Okulu 1. ve 2. Devre Müzik Eğitiminde Eğitimci Sorunu. Malatya: Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu'nda Sunulmuş Bildiri.
- Seyhan, Z. (2019). Özengen Müzik Eğitiminde Flüt Eğitimcilerinin Kullandıkları Yöntem ve Tekniklerin İncelenmesi Yüksek Lisans Tezi. Konya: Yüksek Lisans Tezi.
- Sezginer, N. (1990). Orta Öğretim Kurumlarında Müzik Öğretii ve Soruları. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- Soylu, Y. (2022). Özengen Müzik Eğitiminde Kullanılan Uzaktan Eğitim Sistemine İlişkin Görüşlerin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi- Yüksek Lisans Tezi.
- Sönmez, V. (1994). Öğretmen El Kitabı. Ankara: Anı Yayıncılık. Sönmez, V. (2011). Eğitim felsefesi. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şeker, S. ., (2010). 9 – 11 Yaş Grubu Çocuklarda Orff Schulwerk Destekli Keman Eğitiminin Keman Çalmaya Yönelik Öz Yeterlik Algıları Üzerindeki Etkisi. Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi, 01(02), (113).

- Şendurur, Y. (2001). Keman Eğitiminde Etkili Öğrenme- Öğretme Yöntemleri. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, (145-155).
- Şimşek, H., & Yıldırım, A. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Şişman, M. (2015). Eğitim Bilimine Giriş . Pegem Akademi.
- Taşçı, F. (2018). Sanat ve Sanat Eğitiminde Hazır Nesne. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi .
- Tepeli, H. (2018). Ankara'daki Özengen Müzik Eğitimi Veren Kurumların Çok Yönlü İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi.
- Tufan, S. (1996.). I. Ulusal A.G.S.L."lerin Müzik Bölümleri Sempozyumu. Tufan, S. (1997). Grup Piyano Eğitimi. Mavi Nota Dergisi.
- Tuzlak, B. (2004). Sanat Eğitimi ve Çevre İlişkisi. Yüksek Lisans Tezi.
- Türk, G. (2018). Özengen Müzik Eğitimi Alan Ve Almayan 7. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Dersine İlişkin Görüşleri. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Uçan, A. (1996). İnsan ve Müzik-İnsan ve Sanat Eğitimi. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (1997). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'de Cumhuriyetin İlk Altmış Yılındaki Durum. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2002). Türkiye'de Çağdaş Sanat Eğitiminde Öğretmen Yetiştirme Süreci ve Başlıca Yapılanmalar. Ankara: Gazi Üniversitesi 1. Sanat Eğitimi Sempozyumu .
- Uçan, A. (2005). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar ve Türkiye'deki Durum. Ankara: Evrensel Müzik Yayınları.
- Uçan, A. (2018). Müzik Eğitimi. Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Uslu, M. (2009). Cumhuriyet'in İlanından Günümüze Türkiye'de Müzik Eğitimi Üzerine Bir Çalışma.
- Uslu, M. (2012). Nitelikli Keman Eğitimine Yönelik Yaklaşımlar. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 1-11.
- Yıldız, E. (1994). Sorularla Gitar. Guitar trek: Ancient Origins.
- Yıldız, G. (2003). Çocuklarda Müziksel Gelişim. Eğitim Araştırmaları Dergisi(10), 184-191.
- Yıldız, G. (2010). Genel Gelişim Sürecinde Müziksel Gelişim. Mehmet Akif Ersoy Dergisi, (1, 11).

EKLER

GÖRÜŞME FORMUNDA YER ALAN SORULAR
1) Özengen müzik eğitimine kaç yaşında başladınız? Kaç yıldır özengen müzik eğitimi alıyorsunuz?
2) Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrenci ve velisinin karşılaştığı problemler nelerdir?
3) Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı öğretmen kaynaklı problemler öğrenci ve veli görüşlerine göre nelerdir?
4) Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı öğrenim-öğretim programı merkezli problemler öğrenci ve veli görüşlerine göre nelerdir?
5) Özengen müzik eğitimi kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı araç gereç merkezli problemler öğrenci ve veli görüşlerine göre nelerdir?
6) Öğrencilerin çalgı eğitimi süreçlerinde karşılaştığı fiziki donanım merkezli problemler öğrenci ve veli görüşlerine göre nelerdir?
7) Evinizde piyanonuz var mı?

ETİK KURUL KARARI

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURUL KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
28.01.2022	1	2022-10

KARAR NO: Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrencisi Efekan ŞİRİN 'in Doç. Dr. Yakup Alper VARİŞ danışmanlığında " Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Karşılaştığı Problemlerin İncelenmesi" isimli yüksek lisans tezine ilişkin mülakat, veri kaynak taraması ve ses kaysı analizi çalışmalarını içeren 45739 sayılı dilekçesi okunarak görüşüldü.

Üniversitemiz Lisansüstü Eğitim Enstitüsü öğrencisi Efekan ŞİRİN 'in Doç. Dr. Yakup Alper VARİŞ danışmanlığında " Özengen Müzik Eğitimi Kurumlarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Karşılaştığı Problemlerin İncelenmesi" isimli yüksek lisans tezine ilişkin mülakat, veri kaynak taraması ve ses kaysı analizi çalışmalarının kabulüne oy birliği ile karar verildi.

ÖZ GEÇMİŞ

Efekan ŞİRİN, Fatih Anadolu Lisesi'nden mezun olduktan sonra İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği bölümünü kazanmıştır. 2014 yılında Farabi Değişim Programı kapsamında Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ne misafir öğrenci olarak kabul edilerek lisans ikinci sınıfını okuma hakkı elde etmiştir. 2015 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ne yatay geçiş programıyla geçiş yapmış ve 01.06.2017 tarihinde Ondokuz Mayıs Üniversitesi'nden mezun olmuştur.

2020 yılında Efekan ŞİRİN, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans programına kabul edilmiştir. 2019 yılından itibaren Tokat Çamlıbel Çok Programlı Anadolu Lisesi'nde müzik öğretmeni olarak görevine devam etmektedir.

İletişim Bilgileri

ORCID ID : 0009-0009-4838-7172

Yayınlar:

1. 02.01.2023 Nefes Kültür Sanat Yeni Yıl Konseri